

2008. gada 21.jūlijā
Rīgā

Noteikumi Nr. 63-NOT

Sardzes (apsardzes) reglaments

Izdots saskaņā ar Militārā
dienesta likuma
9.panta trešo daļu

1. Vispārīgie noteikumi

1. Sardzes (apsardzes) reglaments (turpmāk – Reglaments) nosaka sardzes (apsardzes) organizāciju un dienesta izpildes kārtību Nacionālajos bruņotajos spēkos (turpmāk – NBS).

2. Reglamentā ir lietoti šādi termini:

2.1. apsardze – apbruņota apakšvienība, kas apsargā posteni ar novērošanu (monitoringu), patruļām vai atsevišķiem apsargiem;

2.2. apsardzes komersants – komersants, kas saņēmis speciālo atļauju (licenci) apsardzes darbības veikšanai un sniedz apsardzes pakalpojumus;

2.3. apsardzes tehniskā sistēma – apsardzes un ugunsdrošības signalizācijas, videonovērošanas, mehānisko vai elektronisko iekārtu kopums, kas darbojas vienotā sistēmā, lai novērstu prettiesiskus vai citādus apsargājamā objekta apdraudējumus;

2.4. apsargājamais objekts – fiziska persona, krava un cita kustamā manta un vērtības vai nekustamais īpašums, teritorija vai cits objekts, kā arī pasākumi, kas pastāvīgi vai periodiski notiek objektos;

2.5. apsargājamā objekta turētājs – Aizsardzības ministrija vai tās padotībā esošā iestāde, tai skaitā NBS, kurai ir tiesības lietot īpašumu;

2.6. apsargs – apbruņots karavīrs, kas apsardzei uzticētajā postenī pilda noteiktu apsardzības uzdevumu;

2.7. pārkāpējs – persona, kura neatļauti iekļuvusi posteņa teritorijā;

2.8. postenis – apsargājamais objekts vai tā daļa, kuru sargam (apsargam) uzdots apsargāt, kā arī noteikta teritorija, kur viņš pilda savus pienākumus;

2.9. sargs – apbruņots karavīrs vai zemessargs (turpmāk – karavīrs), kas sardzei uzticētajā postenī pilda noteiktu apsardzības uzdevumu;

2.10. sardze – apbruņota apakšvienība, kas apsargā posteni ar izlikto sargu stacionārā postenī. Posteni papildus var apsargāt ar novērošanu (monitoringu) vai patruļām;

2.11. sardzne – telpas, kur sardze (apsardze) izvietojas savu uzdevumu izpildes laikā.

3. Ārkārtējās situācijās, kara vai izņēmuma stāvokļa laikā Reglamenta prasības ievēro, ciktāl tās nav pretrunā ar citos normatīvajos aktos noteikto.

4. NBS Militārā policija (turpmāk – MP), Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienests un uz Jūras spēku (turpmāk – JS) kuģiem un peldlīdzekļiem Reglamenta prasības ievēro, ciktāl tās nav pretrunā ar šo vienību apsardzības uzdevumiem, to izpildē iesaistīto amatpersonu pienākumiem un kārtību, kādā sardzi un apsardzi organizē saskaņā ar šo vienību darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

5. Sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām Reglamentā noteiktās kārtības piemērošanā nodrošina, noslēdzot starpresoru vienošanās un sadarbības līgumus.

6. Objektu apsardzes nodrošināšanā atļauts iesaistīt apsardzes komersantus, kuriem saskaņā ar pirmās kategorijas speciālo atļauju (licenci) ir tiesības nodarboties ar apsardzes tehnisko sistēmu projektēšanu, uzstādīšanu, apkopi un remontu, kā arī sniegt konsultācijas par šiem jautājumiem.

2. Apsardzības organizācija un izpilde

2.1. Vispārīgie norādījumi

7. Apsargājamo objektu apsargā ar sardzi un apsardzi, kuras ir pastāvīgas vai pagaidu.

8. Pastāvīgās sardzes (apsardzes) norīko atbilstoši sardžu sarakstam (1. pielikums). Pagaidu sardzes (apsardzes) sardžu sarakstā neiekļauj.

9. Pagaidu sardzes (apsardzes) norīko īslaicīgi pastāvošo objektu apsardzībai (piem., lai apsargātu mantas to iekraušanas vai izkraušanas vietā, vienības personālu militāras ceremonijas laikā utt.), kā arī lai apsargātu un pavadītu speciālas kravas un konvojētu arestētos.

10. Sardzes un apsardzes iedala garnizona vai vienības attiecīgi sardzēs un apsardzēs.

11. Garnizona sardzi (apsardzi) norīko, lai apsargātu garnizona objektus, svarīgus valsts līmeņa objektus, tuvumā esošus, dažādām vienībām piederošus objektus, kā arī garnizonu virssardznē ievietotās personas.

12. Vienības sardzi (apsardzi) norīko, lai sargātu vienības apsargājamus objektus un citam objekta turētājam piederošus apsargājamus objektus, kuru apsardzību un kārtību noteicis NBS komandieris.

13. Garnizona sardzes (apsardzes) ir pakļautas garnizona priekšniekam, komandantam, sardžu pārraugam un viņa palīgam.

14. Garnizona sardzes (apsardzes), kuras apsargā garnizonu virssardzni, ir pakļautas garnizona priekšniekam, komandantam, sardžu pārraugam un viņa palīgam, virssardznes priekšniekam un virssardznes virsseržantam.

15. Vienības sardzes (apsardzes) ir pakļautas vienības komandierim, štāba priekšniekam, dežūrvirsniekam un viņa palīgam, ja nav noteikta cita pakļautības kārtība.

16. Garnizona sardzes (apsardzes) organizācija un izpildes kārtība, turpmāk tekstā ir attiecināma uz vienībās sardzi (apsardzi), bet garnizona priekšnieka, komandanta, sardžu pārrauga, sardžu pārrauga palīga pienākumi un to izpildes kārtība sardzes (apsardzes) jomā ir attiecināmi attiecīgi uz vienības komandieri, štāba priekšnieku, vienības dežūrvirsnieku un vienības dežūrvirsnieka palīgu.

17. Sardzes (apsardzes) pāriet 13.–15. punktā minēto amatpersonu pakļautībā izvades laikā, kad sardžu pārrauga sagaidīšanai viņa palīgs komandē: “Mierā!”, un vairs nav 13.–15. punktā minēto amatpersonu pakļautībā, kad pēc sardžu (apsardžu) nomaiņas sardzes (apsardzes) priekšnieks komandē: “Soļos – marš!”, lai dotos uz savu vienību (apakšvienību). Ja nav iespējams organizēt izvadi ar sardžu pārrauga klātbūtni, izvade notiek apsargājamajā objektā jaunās sardzes (apsardzes) priekšnieka vadībā, kurš ziņo sardžu pārraugam par maiņas pieņemšanu un nodošanu.

18. Lai pastiprinātu objekta apsardzību nelabvēlīgos laika apstākļos (piem., miglā, lietū, vētrā, sniegunā) vai draudu gadījumā, ar garnizona priekšnieka rīkojumu var norīkot papildu sargus (apsargus) vai patruļas un papildināt objektu ar atsevišķiem apsardzes tehniskās sistēmas elementiem.

19. Ja kāds no sardzes (apsardzes) nevar turpināt uzdevumu izpildi, tad ar sardžu pārrauga rīkojumu sargu (apsargu) bez šaujāmieroča un munīcijas nosūta uz vienību (apakšvienību) un nomaina ar citu sargu (apsargu), vienlaikus organizējot izņemtā apbruņojuma glabāšanu un to nodošanu apakšvienībā. Nosūtīto sargu (apsargu) pavada sardzes (apsardzes) instruktors vai no vienības (apakšvienības) norīkots karavīrs.

20. Sardzē (apsardzē) nenorīko karavīru, kurš nav sagatavots pildīt sardzes pienākumus, atrodas alkohola, psihotropo, narkotisko vai toksisko vielu iespaidā, slimo, pret kuru ir ierosināta dienesta izmeklēšana vai kurš ir aizdomās turētais, apsūdzētais vai tiesājamais krimināllietā un kura norīkojums var traucēt izmeklēšanas gaitu, karavīru, kuram pēc komandiera (priekšnieka) lēmuma nevar atļaut pildīt sarga (apsarga) pienākumus, kā arī citos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

21. Sardzes (apsardzes) mainās katru diennakti. Vienu un to pašu karavīru var norīkot sardzē (apsardzē) ne biežāk kā pēc 48 stundām, izņemot gadījumus (piem., vienībai izbraucot uz mācībām, pildot kaujas vai speciālos uzdevumus, likvidējot avāriju, katastrofu, stihisko nelaimju vai citu ekstremālu situāciju sekas utt.), kad, pēc garnizona priekšnieka lēmuma, karavīru sardzes (apsardzes) uzdevumu izpildei var norīkot nepārtraukti bez nomaiņas līdz septiņām diennaktīm.

22. Sardzē (apsardzē) norīko karavīrus no vienas apakšvienības vai no vienas vienības.

22. Visas personas pilda likumīgas sardzes (apsardzes) personāla prasības, kas ir saistītas ar viņu sardzes (apsardzes) dienesta pienākumu pildīšanu.

23. Sardzes (apsardzes) personāls pielieto un lieto šaujāmieročus, speciālos speclīdzekļus Militārā dienesta likumā un Reglamentā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

24. Objekta turētājs nodrošina posteņu un sardzes iekārtošanu un apgādi ar atbilstīgu inventāru, tehniskiem apsardzes un sakaru līdzekļiem, ugunsdzēsības un pārējo aprīkojumu (8. un 9. pielikums), kā arī nodrošina to remontu vai nomaiņu atbilstoši objekta apsaimniekošanas noteikumiem. Objekta turētājs posteņus un sardzes apgādā ar apgaismojumu un siltumu.

25. Garnizona priekšnieks ar pavēli nosaka amatpersonas, kurām ir tiesības atvērt un slēgt objektus vai pieņemt tos no sardzes (apsardzes) un nodot tai. Objekta atvēršana un slēgšana vai pieņemšana un nodošana notiek, pamatojoties uz priekšrakstu (7. pielikums).

26. Lai samazinātu objektu apsardzībā iesaistīto personu skaitu, garnizona priekšnieki un viņu tiešie priekšnieki var:

26.1. apvienot un nodot vienas sardzes (apsardzes) apsardzībā tuvumā esošus, dažādām vienībām, apakšvienībām vai citiem apsargājamo objektu turētājiem piederošus objektus;

26.2. izveidot objektiem kopēju apsardzes tehnisko sistēmu;

26.3. samazināt sardzes stacionāro posteņu skaitu ar izliktiem sargiem, aizvietojo to apsardzību ar apsardzi;

26.4. izmantot apsardzībā specializētās apsardzes komersantus (turpmāk – apsardzes komersants).

27. Ja apsargājamā objekta apsardzībā iesaista apsardzes komersantu, komersanta atbildību un darbinieku pienākumus, pakļautību, pienākumu izpildes kārtību un citus nosacījumus nosaka atsevišķā līgumā, par pamatu ņemot Reglamentā noteikto kārtību.

2.2. Sardzes (apsardzes) izveidošana un likvidācija

28. Pastāvīgās un pagaidu sardzes (apsardzes) izveido un likvidē ar garnizona priekšnieka pavēli.

29. Par sardzes (apsardzes) izveidošanu un likvidēšanu garnizona priekšnieks izdod rakstisku pavēli ne vēlāk kā piecas dienas attiecīgi pirms sardzes (apsardzes) pienākumu izpildes sākuma un beigām. Neparedzētos gadījumos garnizona priekšnieks nosaka citu sardzes (apsardzes) izveidošanas un likvidēšanas termiņu.

30. Garnizona priekšnieks pavēlē nosaka sardzes (apsardzes) apbruņojumu, apbruņošanas kārtību, rezerves munīcijas normas, formas tērpu un ekipējumu.

31. Pirms sardzes (apsardzes) izveidošanas izstrādā sardžu sarakstu, posteņu tabulu (2. pielikums), sardžu (apsardžu) norīkojuma sarakstu (3. pielikums), posteņu izvietojuma shēmu un sardzes (apsardzes) dienesta gaitas un kārtības noteikumus (turpmāk – noteikumi).

32. Posteņu izvietojuma shēmā uzrāda posteņu robežas un posteņu aizliegto zonu robežas, norobežojumu, sarga (apsarga) pārvietošanās maršrutus, novērošanas punktus, aizsegus, sakaru un ugunsdzēsības līdzekļu atrašanās vietas, sargu maiņu vai patruļu pārvietošanās maršrutus un citus elementus (piem., apkārtnes īpatnības, pieeju bīstamos virzienus, apkārtceļus utt.).

33. Noteikumos, ņemot vērā konkrētās sardzes (apsardzes) īpatnības un specifiku, nosaka sardzes (apsardzes) organizāciju, norisi, uzdevumus un sardzes

(apsardzes) personāla pienākumus, pieņemot un apsargājot objektus, iekšējo kārtību, norādījumus par sardzes (apsardzes) pastiprināšanu, sardzes (apsardzes) rīcību, ja noticis uzbrukums, stihiska nelaime, ugunsgrēks, dabas katastrofa vai atskanējis kaujas trauksmes signāls, ieroču izsniegšanas vai palīgspēku izsaukšanas kārtību, kā arī citus pienākumus un kārtību.

34. Garnizona sardžu sarakstu sastāda garnizona komandants, vienības sardžu sarakstu – vienības štāba priekšnieks, pamatojoties uz garnizona priekšnieka (vienības komandiera) norādījumiem par objektu apsardzību. Vienlaikus izstrādā posteņu tabulu, posteņu izvietojuma shēmu un noteikumus un katram mēnesim sastāda sardžu (apsardžu) norīkojuma sarakstu.

35. Garnizona sardžu sarakstu un noteikumus saskaņo ar sardzē (apsardzē) iesaistīto vienību tiešajiem tuvākajiem priekšniekiem.

36. Sardžu sarakstu, posteņu izvietojuma shēmu, posteņu tabulu, noteikumus un sardžu (apsardžu) norīkojuma sarakstu apstiprina: garnizona sardzēm – garnizona priekšnieks, vienību sardzēm – vienības komandieris.

37. Izrakstu no sardžu (apsardžu) norīkojuma saraksta, kā arī posteņu izvietojuma shēmas, posteņu tabulas un noteikumus izsūta sardzē (apsardzē) iesaistītām vienībām (apakšvienībām) ne vēlāk kā 10 dienas pirms nākamā kalendārā mēneša sākuma.

38. Ne vēlāk kā piecas dienas pirms kalendārā mēneša sākuma garnizona komandants rakstveidā paziņo sardzē (apsardzē) norīkojamo vienību un apakšvienību komandieriem norīkošanas laiku.

39. Par izmaiņām sardžu (apsardžu) norīkojuma sarakstā, posteņu izvietojuma shēmā un posteņu tabulā garnizona komandants nekavējoties ziņo norīkojamām vienībām (apakšvienībām).

40. Sardzi (apsardzi) atsauc sardžu pārraugš pēc tā komandiera (priekšnieka) rakstiskas pavēles, kas ir apstiprinājis sardžu sarakstu apsargājamā objekta turētāja vai viņa pilnvarotas amatpersonas klātbūtnē. Par sardzes (apsardzes) atsaukšanu sagatavo aktu, ko paraksta apsargājamā objekta sardžu pārraugš, sardzes (apsardzes) priekšnieks un apsargājamā objekta turētājs vai viņa pilnvarota amatpersona. Aktā norāda, kam un kādā stāvoklī tiek nodots apsargājamais objekts un citu informāciju.

2.3. Sardzes (apsardzes) pārbaude

41. Bez amatpersonām, kam sardze (apsardze) pakļauta, sardzi (apsardzi) var pārbaudīt:

41.1. aizsardzības ministrs, Aizsardzības ministrijas (turpmāk – AM) valsts sekretārs, viņa vietnieks un viņu pilnvarotas amatpersonas;

41.2. NBS komandieris, viņa vietnieks un NBS Apvienotā štāba priekšnieks un viņu pilnvarotas amatpersonas;

41.3. regulāro spēku veidu (pavēlniecību), Zemessardzes komandieri un viņu pilnvarotas amatpersonas – sardzes (apsardzes), kas norīkotas no viņam pakļautām vienībām;

41.4. brigādes un flotiles komandieri un viņu pilnvarotas amatpersonas – sardzes (apsardzes), kas norīkotas no viņa pakļautības vienībām;

41.5. vienības komandieris un viņa pilnvarotas amatpersonas – sardzes (apsardzes), kas norīkotas no pakļautajām apakšvienībām;

41.6. garnizona priekšnieks un viņa pilnvarotas amatpersonas – sardzes (apsardzes) garnizona priekšniekam pakļautajā garnizonā;

41.7. amatpersonas, kas ieradušās vadīt inspicēšanu vai pārbaudi, un to pilnvarotas amatpersonas – inspicējamo vai pārbaudāmo vienību (apakšvienību) sardzes (apsardzes);

41.8. tās apakšvienības komandieris, no kuras norīkota sardze (apsardze), kā arī viņa vietnieks un komandiera tiešie priekšnieki;

41.9. apsargājamā objekta turētājs vai viņa pilnvarota amatpersona, saskaņojot pārbaudi ar apsardzību nodrošinošā garnizona priekšnieku.

42. Sardžu (apsardžu) pārbaudei norīko tās amatpersonas, kas pārzina sardžu (apsardžu) organizāciju un izpildi.

43. Garnizona un vienības amatpersonas pakļautībā esošās sardzes (apsardzes) pārbauda pēc garnizona priekšnieka apstiprināta pārbaudes grafika.

44. Amatpersonu, kas pārbauda sarga (apsarga) pienākumu izpildi, uz posteņiem pavada sardzes (apsardzes) priekšnieks, sardzes instruktors (maiņas vecākais) vai sargmainis. Pārbaudītājs, izņemot amatpersonas, kam sargs (apsargs) pakļauts, sargam (apsargam) postenī nekādus aizrādījumus neizsaka, par visiem trūkumiem tas norāda personai, kura viņu pavada.

45. Pārbaudes rezultātus un savus norādījumus amatpersona, kas pārbauda sardzi (apsardzi), ieraksta posteņu ziņās.

46. Sarga (apsarga) dienesta pienākumu izpildi pārbauda, atklāti tuvojoties postenim, nepieļaujot rīcību, kas varētu izraisīt ieroča pielietošanu vai citu ārkārtēju gadījumu.

2.4. Sardzes (apsardzes) pārraudzība

2.4.1. Vispārīgie norādījumi

47. Sardzes (apsardzes) pārraudzībai norīko sardžu pārraugu un sardžu pārrauga palīgu.

48. Sardžu pārraugu norīko no garnizona vienību štāba vai apakšvienību virsnieku sastāva. Par sardžu pārraugu var norīkot atbilstoši sagatavotu augstāko vai vecāko instruktoru, ja sardžu (apsardžu) priekšnieki nav augstākā par viņu dienesta pakāpē.

49. Ja paredzēts izveidot tikai vienu garnizona sardzi, sardžu pārraugu var nenorīkot. Šādā gadījumā sardžu pārrauga pienākumus garnizona priekšnieks uzdod pildīt vienības dežūrvirsniekam vai tās apakšvienības komandierim, no kuras norīkota sardze.

50. Sardžu pārrauga palīgu norīko no instruktoru sastāva.

2.4.2. Sardžu pārraugi

51. Sardžu pārraugi atbild par garnizona sardžu (apsardžu) norīkojuma uzdevumu un pienākumu izpildi.

52. Sardžu pārraugi ir pakļauti garnizona priekšniekam un garnizona komandantam. Sardžu pārraugi ir visu garnizona sardžu (apsardžu) tiešais priekšnieks.

53. Sardžu pārrauga pienākumi:

53.1. zināt un pildīt sardzes (apsardzes) uzdevumu un sardžu pārrauga noteikumus, kā arī zināt sardzes (apsardzes) norīkojuma sarakstu, posteņu izvietojuma shēmu, posteņu tabulas, sardžu (apsardžu) priekšnieku noteikumus;

53.2. pirms izvades ierasties pie garnizona komandanta saņemt norādījumus viņa noteiktā laikā;

53.3. vadīt garnizona sardžu (apsardžu) izvadi;

53.4. pastāvīgi atrasties sardžu pārrauga dežūrtelpā. Ja, pildot savus pienākumus, dežūrtelpu nepieciešams atstāt, sardžu pārrauga pienākumus uzdot pildīt sardžu pārrauga palīgam, paziņojot – kur, kāpēc un uz cik ilgu laiku devies;

53.5. pieprasīt un nodrošināt, lai persona pārtrauc prettiesisku darbību postenī un ievēro posteņa tabulā noteikto kārtību;

53.6. personiski ne retāk kā vienu reizi dienā un vienu reizi naktī pārbaudīt sargu (apsargu) pienākumu izpildi, apsargājamo objektu un apsardzes

tehnisko sistēmas stāvokli, nekavējoties organizēt pasākumus un novērst atklātus trūkumus. Pārbaudes rezultātus ierakstīt posteņu ziņās;

53.7. dot norādījumus par sargu (apsargu) laika nomaiņu posteņos atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem;

53.8. sagaidīt garnizona priekšnieku, garnizona komandantu un to tiešos priekšniekus un ziņot par stāvokli sardzēs (apsardzēs);

53.9. pavadīt amatpersonas, kuras ieradušās, lai pārbaudītu sardzes (apsardzes), vai nosūtīt to pavadīšanai savu palīgu, iepriekš pārbaudot dokumentus, kas apliecina amatpersonu personību un tiesības pārbaudīt sardzes (apsardzes).

54. Pēc garnizona sardžu izvades jaunais sardžu pārraugš pieņem no nomaināmā sardžu pārrauga dokumentus (60. punkts) un dežūrtelpā uzskaitē esošas materiālās vērtības, kā arī saņem sardžu (apsardžu) priekšnieku ziņojumus par sardžu (apsardžu) maiņu.

55. Pēc sardžu (apsardžu) priekšnieku ziņojumiem jaunais un nomaināmais sardžu pārraugš ziņo par dežūras nodošanu un pieņemšanu garnizona priekšniekam vai komandantam.

56. Ja garnizona sardzē (apsardzē) noticis ārkārtas notikums, sardžu pārraugš nekavējoties ziņo garnizona priekšniekam un garnizona komandantam, kā arī tās vienības komandierim, no kuras norīkota sardze (apsardze), un dodas uz notikuma vietu. Ja noticis ugunsgrēks, nekavējoties izsauc ugunsdzēsēju komandu vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu. Ja konstatētas noziedzīga nodarījuma pazīmes, nekavējoties ziņo MP un saglabā nemainīgus notikuma vietas apstākļus un priekšmetus.

57. Ja kāds no sardzes (apsardzes) personāla nepilda savus pienākumus vai ir izdarījis citu pārkāpumu, sardžu pārraugš dod rīkojumu viņu nekavējoties nomainīt.

58. Ja sardžu pārraugam rodas veselības traucējumi un viņš nespēj pildīt dienesta pienākumus, savu pienākumu pildīšanu viņš uzdod sardžu pārrauga palīgam, ziņo garnizona priekšniekam vai komandantam un rīkojas pēc norādījumiem.

59. Sardžu pārraugam norīkojuma laikā atļauts atpūsties guļus (gulēt) ne vairāk par četrām stundām garnizona priekšnieka noteiktajā laikā.

60. Sardžu pārraugam ir šādi dokumenti:

60.1. dežūras pieņemšanas un nodošanas žurnāls;

60.2. sardžu pārrauga un sardžu pārrauga palīga noteikumi;

60.3. posteņu tabulas;

60.4. priekšrakstu paraugi par tiesībām pārbaudīt sardzes (apsardzes).

2.4.3. Sardžu pārrauga palīgs

61. Sardžu pārrauga palīgs ir pakļauts sardžu pārraugam un pilda viņa rīkojumus un norādījumus. Sardžu pārrauga palīgam ir pakļauts viss sardžu (apsardžu) norīkojuma personāls.

62. Sardžu pārrauga palīga pienākumi:

62.1. zināt un precīzi pildīt sardzes (apsardzes) uzdevumu un sardžu pārrauga palīga noteikumus;

62.2. noteiktā laikā nostādīt sardzes (apsardzes) norīkojumu izvadei, pārbaudīt personālu, paziņot norīkojuma personālam savu un sardžu pārrauga dienesta pakāpi un uzvārdu;

62.3. pēc sardžu pārrauga norādījuma pārbaudīt sardžu (apsardžu) personāla pienākumu izpildi un ziņot par visiem atklātajiem trūkumiem;

62.4. zināt un izpildīt sardžu pārrauga pienākumus tā prombūtnes un atpūtas laikā;

62.5. kontrolēt apsargājamajos objektos drošības režīmu ievērošanu, tehniskos vai tehnoloģiskos bojājumus, kas varētu radīt avārijas vai katastrofas draudus, ziņot noteiktajā kārtībā un veikt pasākumus šo draudu novēršanai.

63. Sardžu pārrauga palīgam norīkojuma laikā atļauts atpūsties guļus (gulēt) ne vairāk par četrām stundām garnizona priekšnieka noteiktajā laikā.

3. Sardze

3.1. Vispārīgie norādījumi

64. Sardžu norīkojuma sastāvā norīko sardzes priekšnieku, sargmaini un sargus atbilstoši posteņu un maiņu skaitam – sardzes instruktoru, elektronisko aizsardzības līdzekļu operatoru, sardzes transportlīdzekļa vadītāju. Ja virssardznē atrodas arestētie, sardzes sastāvā norīko pavadoni.

65. Par sardzes priekšnieku, ja objektam ir pieci un vairāk posteņu, norīko virsnieku vai atbilstoši sagatavotu augstāko vai vecāko instruktoru.

66. Objektos, kur ir mazāk par pieciem posteņiem, par sardzes priekšnieku var norīkot atbilstoši sagatavotu instruktoru.

67. Sardzes instruktoru norīko no instruktoru sastāva. Ja sardzes instruktors nav norīkots, viņa pienākumus pilda sargmainis.

68. Sargmaini norīko no instruktoru sastāva, izņēmuma gadījumā var norīkot šim uzdevumam sagatavotu kareivi.

69. Sargmaiņu skaitu nosaka atkarībā no posteņu skaita un izvietojuma tā, lai katrs sargmainis izliktu uz posteņiem ne vairāk kā piecus sargus un varētu nomainīt sargus un atgriezties sardznē 45 minūšu laikā.

70. Ja sardze apsargā ar vienu posteni, sargmaini nenorīko, viņa pienākumus pilda sardzes priekšnieks.

71. Sargus norīko no kareivju vai instruktoru sastāva. Ja norīko instruktorus, no viņiem izveido visas sargu maiņas, bet par sargmaini norīko karavīru, kura dienesta pakāpe nav zemāka par sargu dienesta pakāpēm.

72. Posteņa apsardzībai uz visu diennakti norīko trīs sargu maiņas. Nakts laikā vai no posteņa aizvēršanas līdz atvēršanai var norīkot divas sargu maiņas.

73. Objektos, kur tiek uzglabāti valsts noslēpuma objekti, NATO vai Eiropas Savienības (turpmāk – ES) klasificētā informācija, sardzes maiņā drīkst norīkot ne mazāk kā trīs sargus, kuriem ir vismaz trešās kategorijas speciālā atļauja valsts noslēpuma objektiem.

74. Elektroniskās aizsardzības līdzekļu operatoru ar garnizona priekšnieka pavēli norīko no instruktoru vai kareivju sastāva. Ja elektroniskās aizsardzības līdzekļu operators nav norīkots, viņa pienākumus ar garnizona priekšnieka rīkojumu uzdod pildīt amatpersonām no sardzes sastāva.

75. Elektroniskās aizsardzības līdzekļu operatoru (turpmāk – operators) darbībai ar elektroniskās aizsardzības sistēmas līdzekļiem, apsardzības un ugunsdrošības signalizāciju sagatavo atbilstošos kursus vai apmācībās un praktisko nodarbību laikā, ko organizē garnizona komandants.

76. Par transportlīdzekļa vadītāju no kareivju vai instruktoru sastāva norīko karavīru, kuram ir tiesības vadīt konkrēto transportlīdzekli. Ja transportlīdzekļa vadītājs nav norīkots, viņa pienākumus pilda sardzes instruktors vai sargmainis, kuram ir tiesības vadīt konkrēto transportlīdzekli.

77. Pavadoni norīko no kareivju vai instruktoru sastāva. Ja pavadonis nav norīkots, viņa pienākumus pilda brīvas maiņas sargs.

78. Pavadoņu skaitu nosaka pēc virssardznē ievietoto personu skaita. Uz katru piecu vai mazāk virssardznē ievietoto personu skaitu norīko vienu pavadoni.

79. Posteņu apsardzības pastiprināšanai no brīvajām sargu maiņām norīko rezerves grupu, kas pēc kaujas trauksmes signāla sardzes priekšnieka, sardzes instruktora vai sargmaiņa vadībā ierodas notikuma vietā.

3.2. Sardžu norīkojuma amatpersonu vispārīgie pienākumi

3.2.1. Sardzes priekšnieks

80. Sardzes priekšnieks atbild par sardzei uzticēto objektu apsardzību, sardzes personāla kaujas gatavību, tā uzdevumu un pienākumu izpildi, apsardzes tehnisko sistēmu, sardzes transporta, sakaru un ugunsdzēsības līdzekļu saglabāšanu un uzturēšanu lietošanas kārtībā posteņos un sardznē, par sardzes rezerves munīciju, kā arī cita īpašuma stāvokli un atbilstību sarakstam.

81. Sardzes priekšnieks ir pakļauts sardžu pārraugam un sardžu pārrauga palīgam, kā arī virssardznes priekšniekam vai virssardznes virsseržantam, ja sardze apsargā garnizona virssardzni. Sardzes priekšniekam ir pakļauts viss sardzes norīkojuma personāls.

82. Sardzes priekšnieka pienākumi:

82.1. zināt un pildīt sardzes uzdevumu un sardzes priekšnieka noteikumus, kā arī zināt visa sardzes personāla pienākumus un to izpildes kārtību;

82.2. nodrošināt sardzes personāla pienākumu izpildi;

82.3. pēc saraksta pieņemt no nomaināmās sardzes priekšnieka posteņu tabulu, posteņu izvietojuma shēmu, munīcijas rezerves uzskaites žurnālu, sardzes priekšnieka noteikumus un pārējos dokumentus, aizņemotus rezerves munīcijas seifus (kastes, skapjus) un apsardzes tehnisko sistēmu, sakaru līdzekļus, ugunsdzēsības signalizāciju un līdzekļus, kā arī citas uzskaitē esošas materiālās vērtības;

82.4. kopā ar nomaināmās sardzes priekšnieku pārbaudīt sardzes priekšnieka noteikumos norādīto svarīgāko apsargājamo objektu stāvokli un ar sardzes instruktora vai sargmaiņu palīdzību pārbaudīt pārējo apsargājamo objektu stāvokli;

82.5. ierakstīt posteņu ziņas atklātos trūkumos postenī un apsardzes tehniskajā sistēmā;

82.6. pārbaudīt, kā sargmaiņi un sargi zina savus pienākumus, atgādināt viņiem pienākumu izpildes īpatnības katrā postenī un nosūtīt noteiktajā laikā maiņas uz posteņiem;

82.7. uzraudzīt sardzes transportu un apsardzes tehnisko sistēmu, sakaru līdzekļu, sardzes šaujamo ieroci, munīcijas un speciālo līdzekļu uzturēšanu

kārtībā, to, vai sardzes personāls ievēro šaujamoču pielādēšanas un izlādēšanas drošības noteikumus;

82.8. kontrolēt apsargājamā objekta caurlaides un drošības režīma izpildi;

82.9. glabāt, izsniegt un saņemt apsargājamā objekta atslēgas noteikumus noteiktā kārtībā;

82.10. pieprasīt un nodrošināt, lai persona pārtrauc prettiesisku darbību postenī un ievēro posteņa tabulā noteikto kārtību;

82.11. uzraudzīt, lai sardzes personāls, dodoties uz posteņiem, atstātu sardznē priekšmetus, kas nav nepieciešami tiešo dienesta pienākumus pildīšanai;

82.12. pēc katras sargu maiņas atgriešanās no posteņiem sadalīt sardzes personālu rezerves grupās un dot tām uzdevumus atbilstoši noteikumos dotajiem norādījumiem;

82.13. personiski ne retāk kā vienu reizi dienā un vienu reizi naktī pārbaudīt sargu pienākumu izpildi un posteņu apsardzes tehnisko sistēmu un novērst konstatētos trūkumus. Pārbaudes rezultātus ierakstīt posteņu ziņās;

82.14. periodiski nosūtīt sardzes instruktoru un sargmaiņas sargu pienākumu izpildes pārbaudei;

82.15. ja tiek saņemts izsaukums no sarga vai arī ja no viņa noteiktajā laikā nav saņemts ziņojums, nekavējoties ierasties postenī vai izsūtīt sargmaini (sardzes instruktoru);

82.16. nekavējoties ziņot par aizturēto personu sardžu pārraugam un rīkoties pēc norādījumiem;

82.17. karavīru ar veselības traucējumiem ar sardžu pārrauga vai viņa palīga atļauju nosūtīt uz vienību (apakšvienību) vai ārstniecības iestādi;

82.18. organizēt pasākumus, lai nepieļautu karavīru apsaldēšanos vai pasargātu no saules dūriena;

82.19. nekavējoties noskaidrot katru gadījumu, ja sardzē pielietots vai lietots šaujamierocis un speciālais līdzeklis, nekavējoties ziņot sardžu pārraugam, kā arī saglabāt nemainīgu notikuma vietu un apstākļus līdz rīkojuma saņemšanai;

82.20. ziņot sardžu pārraugam par sardzes nomaiņu un visiem trūkumiem, kuri sardžu nomaiņas laikā nav novērsti;

82.21. pastāvīgi atrasties sardznē. Ja, pildot savus pienākumus, ar sardžu pārrauga rīkojumu vai atļauju sardzni nepieciešams atstāt, sardzes priekšnieka pienākumus uzdot sardzes instruktoram vai sargmainim, bet, ja viņu nav, – vienam no brīvās maiņas sargiem.

83. Ja kāds no sardzes sastāva nepilda savus pienākumus vai ir izdarījis citu pārkāpumu, sardzes priekšnieks ziņo par to sardžu pārraugam un rīkojas pēc norādījumiem.

84. Ja sardzes priekšniekam rodas veselības traucējumi un viņš nespēj pildīt dienesta pienākumus, sardzes priekšnieks ziņo sardžu pārraugam un rīkojas pēc norādījumiem.

85. Sardzes priekšnieks sardzes izsaukšanai komandē: “Sardze, pie ieročiem!”:

85.1. ja noticis uzbrukums apsargājamiem objektiem, sargiem, sardznei vai virssardznei, kā arī saņemot elektronisko aizsardzības līdzekļu trauksmes signālu;

85.2. lai novērstu nekārtības virssardznē, kā arī arestēto bēgšanu;

85.3. ja notikusi stihiska nelaime vai ugunsgrēks apsardzības objektā, sardznē vai virssardznē;

85.4. ja izziņota trauksme garnizonā vai vienībā;

85.5. pēc amatpersonu pavēles, kurām tiesības pārbaudīt sardzi.

86. Ja noticis uzbrukums apsargājamiem objektiem, sargiem vai sardznei, sardzes priekšnieks rīkojas atbilstoši sardzes priekšnieka noteikumiem, atvaira uzbrukumu un nekavējoties ziņo sardžu pārraugam.

87. Ja noticis sabiedriskās kārtības pārkāpums apsargājamo objektu vai sardzes tiešā tuvumā, sardzes priekšnieks ziņo sardžu pārraugam. Ja apdraudēta apsargājamā objekta drošība, sardzes priekšnieks pastiprina sardzi, nekavējoties ziņo sardžu pārraugam un rīkojas pēc norādījumiem.

88. Ja notikusi stihiska nelaime vai ugunsgrēks, kas izcēlies apsargājamajā objektā vai sardznē, sardzes priekšnieks izsauc sardzi un nekavējoties ziņo sardžu pārraugam, vienlaikus organizē ar sardzes spēkiem ugunsgrēka dzēšanu, personu un īpašuma glābšanu vai evakuāciju.

89. Sargam, kura dzīvību apdraud stihiskas nelaimes vai ugunsgrēks, sardzes priekšnieks pavēl pāriet uz drošāku vietu, no kuras var novērot un apsargāt objektu.

90. Sardzes priekšnieks sardznē vai virssardznē bez ierobežojumiem ielaiž tās amatpersonas, kurām viņš ir pakļauts un viņu pavadībā esošās personas, kā arī tās apakšvienības komandieri vai vietnieku, no kuras norīkota sardze. Par citu personu ierašanos sardznē vai virssardznē un tās mērķiem sardzes priekšnieks nekavējoties ziņo garnizona sardžu pārraugam un rīkojas pēc norādījumiem.

91. Ja sardznē vai virssardznē ierodas amatpersonas, kam sardzes priekšnieks ir pakļauts, vai šo amatpersonu tiešie priekšnieki, sardzes priekšnieks ziņo. Piemēram: “Majora kungs! Dežūras laikā sardzē starpgadījumi nav notikuši (ir notikuši). Sardzes priekšniece virsleitnante Gudele.” Sardzes priekšnieka ziņojuma laikā sardzes maiņa, kas ir nomodā, sardznē bez komandas nostājas „Pamatstājā” bez šaujamo ieročiem. Ja sardzē ierodas cita persona, sardzes priekšnieks stādās viņam priekšā. Piemēram: “Majora kungs! Sardzes

priekšnieks leitnants Sprudzāns. Kāds, lūdzu, ir Jūsu ierašanās mērķis?”, un tālāk rīkojas, kā norādīts Reglamenta 90. punktā.

92. Par katru sardzes apmeklējumu sardzes priekšnieks ieraksta posteņu ziņās.

93. Sardzes priekšnieks neatstāj sardzes teritoriju vai neizlaiž no sardzes teritorijas sardzes personālu bez sardžu pārrauga atļaujas, izņemot Reglamentā noteikto pienākumu un uzdevumu izpildei.

94. Sardzes priekšnieks ar sardžu pārrauga atļauju var mainīt sargu maiņas kārtību, norīkot sargu citā maiņā vai uz citu posteni.

95. Sardzes priekšnieka pienākumi, sargājot noliktavas un transportlīdzekļu novietnes (turpmāk – noliktava):

95.1. salīdzināt uzrādīto priekšrakstu ar atbilstošu paraugu, kas atrodas sardznē, pārbaudīt ieradušās personas dokumentus, kas apliecina tās personību;

95.2. pārbaudīt ieradušās personas datu atbilstību sardznē esošajam sarakstam;

95.3. salīdzināt uzrādīto spiedogu un zīmogu ar sardznē esošo spiedoga un zīmoga nospieduma paraugu.

96. Ja uzrādītie dokumenti, dati, kā arī spiedogs un zīmogs ir atbilstoši, sardzes priekšnieks atļauj atvērt noliktavu. Uzrādīto priekšrakstu sardzes priekšnieks atstāj pie sevis. Vienreizējo priekšrakstu pēc sardzes maiņas nodod kopā ar posteņu ziņām, bet pastāvīgo priekšrakstu atdod uzrādītājam pēc noliktavas slēgšanas.

97. Sardzes priekšnieks noliktavās atļauj ielaist, precīzi ievērodams posteņa tabulā norādītās prasības.

98. Par noliktavas atvēršanu un slēgšanu sardzes priekšnieks ieraksta posteņu ziņās, uzrādot datumu, mēnesi, gadu, posteņa numuru, priekšraksta numuru, noliktavas numuru, spiedoga vai zīmoga numuru, noliktavas atvēršanas un slēgšanas laiku (stundu un minūtes), kā arī to, vai noliktava bija atvērta vai slēgta. Sardzes priekšnieks un persona, kas atver vai slēdz noliktavu, parakstās zem minētā ieraksta.

99. Ja noliktava līdz sardzes maiņai nav nodota apsardzībā, par to ieraksta jaunās sardzes posteņu ziņās, ierakstu paraksta nomaināmās un jaunās sardzes priekšnieks. Priekšrakstu nodod jaunajam sardzes priekšniekam.

100. Ja noliktavu atver uz laiku, ne ilgāku par vienu stundu, sardzes priekšnieks atstāj sargu postenī. Ja noliktavu atver uz laiku, ilgāku par vienu

stundu, sardzes priekšnieks rīkojas atbilstoši posteņu tabulā norādītajam. Par sarga noņemšanu no posteņa uz laiku, kamēr noliktava ir atvērta, un par viņa izlikšanu no jauna sardzes priekšnieks izdara ierakstus posteņu ziņās.

101. Sardzes priekšnieka pienākumi, apsargājot virssardznē ievietotas personas:

101.1. pēc virssardznes priekšnieka (virssardznes virsseržanta) vai sardžu pārrauga norādījuma, pamatojoties uz aresta zīmi, pieņemt un ievietot atbilstošā kamerā virssardznē ievietojamo personu;

101.2. pēc virssardznes priekšnieka (virssardznes virsseržanta) vai sardžu pārrauga parakstīta saraksta pieņemt no nomaināmās sardzes priekšnieka virssardznē ievietotās personas;

101.3. pārbaudīt kārtību virssardznē sardzes maiņas un dienesta pienākumu izpildes gaitā;

101.4. organizēt virssardznē ievietoto personu rīta apskati un vakara pārbaudi, sekot viņu veselības stāvoklim, kā arī pārbaudīt, vai virssardznē ievietoto personu rīcībā nav aizliegtu priekšmetu. Par veselības traucējumiem un atrastiem aizliegtiem priekšmetiem nekavējoties ziņot virssardznes priekšniekam (virssardznes virsseržantam) vai sardžu pārraugam un rīkoties pēc norādījumiem;

101.5. uzraudzīt, lai virssardznē ievietotās personas ievērotu noteikto dienas sadali un uzturēšanās kārtību;

101.6. uzglabāt virssardznes kameru atslēgas;

101.7. no brīvas maiņas sargiem norīkot pavadoni;

101.8. nosūtīt virssardznē ievietotās personas pēc virssardznes priekšnieka (virssardznes virsseržanta) vai sardžu pārrauga rīkojuma;

101.9. pēc nosūtītās personas atgriešanās pārbaudīt, vai pie tās nav aizliegtu priekšmetu;

101.10. izsaukt sardzi, lai pārtrauktu virssardznē ievietotās personas nepakļaušanos noteiktai kārtībai;

101.11. uzraudzīt ēdiena piegādāšanas un izsniegšanas kārtību virssardznē ievietotām personām;

101.12. pieņemt virssardznē ievietoto personu lūgumus, sūdzības vai iesniegumus un nodot virssardznes priekšniekam (virssardznes virsseržantam) vai sardžu pārraugam;

101.13. ziņot virssardznes priekšniekam (virssardznes virsseržantam) un sardžu pārraugam par visām nekārtībām virssardznē un par pasākumiem to novēršanā.

3.2.2. Sardzes instruktors

102. Sardzes instruktors ir pakļauts sardzes priekšniekam un pilda tikai viņa pavēles un norādījumus. Viņam pakļauts viss pārējais sardzes personāls.

103. Sardzes instruktora pienākumi:
- 103.1. zināt un pildīt sardzes uzdevumu un sardzes instruktora noteikumus. Zināt sardzes priekšnieka un sardzes personāla pienākumus;
 - 103.2. sardzei mainoties, pēc sardzes priekšnieka rīkojuma pieņemt sardzes uzskaitē esošas materiālās vērtības;
 - 103.3. pēc sardzes priekšnieka rīkojuma nosūtīt maiņas uz posteņiem un pārbaudīt sargu dienesta pienākumu izpildi;
 - 103.4. mainīt sargus pie ieejas sardznē;
 - 103.5. uzraudzīt tīrību un kārtību sardznē un tās apkārtnes teritorijā;
 - 103.6. pavadīt pēc sardzes priekšnieka norādījuma amatpersonas, kas pārbauda sargu pienākumu izpildi;
 - 103.7. pildīt sardzes priekšnieka pienākumus sardzes priekšnieka prombūtnes vai atpūtas laikā, kā arī veselības traucējumu gadījumā, ja sardzes priekšnieks nespēj pildīt dienesta pienākumus.

3.2.3. Sargmainis

104. Sargmainis atbild par viņam pakļauto sargu dienesta pienākumu izpildi, par sargu izlikšanu un nomaiņu posteņos, par posteņu pieņemšanas un nodošanas kārtību. Sargmainis ir pakļauts sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram un pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

105. Sargmaiņa pienākumi:
- 105.1. zināt un pildīt sardzes uzdevumu un sargmaiņa noteikumus, kā arī zināt sargu pienākumus un to izpildes kārtību;
 - 105.2. zināt savu posteņu skaitu, to izvietojumu un robežas, pārvietošanās maršrutus, apsardzības nosacījumus (piem., novērošana, šaušanas sektori, iežogojums) un sargu pienākumus katrā postenī;
 - 105.3. no nomaināmās sardzes sargmaiņa pieņemt spiedogu un zīmogu nospiedumu paraugus. Izliekot sargus posteņos, pārbaudīt apsardzībā esošos objektus atbilstoši posteņu tabulai un apsardzes tehnisko sistēmu;
 - 105.4. pirms sargu izlikšanas posteņos pārbaudīt, kā sargi zina savus pienākumus, kā arī to, vai sargi ir atstājuši sardznē priekšmetus, kas nav nepieciešami tiešo dienesta pienākumus pildīšanai;
 - 105.5. kontrolēt sardzes šaujamo roču pielādēšanas un izlādēšanas kārtību;
 - 105.6. nomainīt sargus Reglamenta 186.–194. punktā noteiktajā kārtībā;
 - 105.7. pēc katras maiņas atgriešanās ziņot sardzes priekšniekam par sargu nomaiņu, stāvokli posteņos, atklātiem trūkumiem un pasākumiem to novēršanai;
 - 105.8. pārbaudīt ar sardzes priekšnieka atļauju pakļauto sargu pienākumu izpildi;
 - 105.9. pildīt sardzes priekšnieka vai sardzes instruktora pienākumus sardzes priekšnieka vai sardzes instruktora prombūtnes un atpūtas laikā, kā arī

veselības traucējumu gadījumā, ja sardzes priekšnieks vai sardzes instruktors nespēj pildīt dienesta pienākumus.

106. Ja noliktava tiek atvērta vai slēgta, sargmainis ierodas postenī un kopā ar sargu un personu, kas atver vai slēdz noliktavu, pārbauda spiedoga nospiedumu, ar ko aizzīmogo noliktavas, kā arī apsardzes tehniskās sistēmas stāvokli.

107. Sargmainis ielaiž personas noliktavā, ievērodams posteņu tabulā noteiktās prasības.

108. Ja sargmainim rodas veselības traucējumi un viņš nespēj pildīt dienesta pienākumus, sardzes priekšnieks pilda sargmaiņa pienākumus vai uzdod tos pildīt sardzes instruktoram un ziņo par to sardžu pārraugam.

3.2.4. Sargs

109. Sargs atbild par posteņa un tajā esošo objektu drošību un apsardzību. Sargs ir pakļauts tikai sardzes priekšniekam, sardzes instruktoram un savam sargmainim un pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

110. Sarga pienākumi:

110.1. zināt un pildīt sarga pienākumus;

110.2. zināt apsardzībā nodoto objektu skaitu, zīmogu un spiedogu numurus, posteņa robežas, kā arī ieroču un speciālo līdzekļu pielietošanas un izmantošanas kārtību;

110.3. pieņemt un nodot posteni Reglamenta 189. - 190. punktā noteiktajā kārtībā;

110.4. sargāt un aizstāvēt posteni. Nepielaist postenim nevienu personu tuvāk par posteņu tabulā norādīto attālumu, izņemot sardzes priekšnieku, sardzes instruktoru, savu sargmaini un amatpersonas, kuras viņi pavada, kā arī sardžu pārraugu 115. punktā norādītajā gadījumā;

110.5. pieprasīt un nodrošināt, lai persona pārtrauc prettiesisku darbību postenī un ievēro posteņa tabulā noteikto kārtību;

110.6. nevienam neatdot ieroci, izņemot personas, kurām viņš pakļauts;

110.7. neatstāt posteni, kamēr nebūs nomainīts vai noņemts;

110.8. pastāvīgi virzīties pa norādīto maršrutu, novērot pieejas postenim, kā arī pārbaudīt apsardzes tehniskās sistēmas stāvokli;

110.9. pildot uzdevumu postenī, šaujameroci turēt, kā norādīts Reglamenta 113. punktā;

110.10. zināt sardzes transportlīdzekļu un patruļu maršrutus un pārvietošanas laika grafiku, kā arī atšķirības zīmes un signālus;

110.11. prast lietot posteņa ugunsdzēsības līdzekļus;

110.12. izsaukt sardzes priekšnieku, atklājot apsardzes tehniskās sistēmas bojājumus vai citas nekārtības postenī;

110.13. par visiem notikumiem un nepilnībām, kas atklātas postenī vai posteņa tiešā tuvumā un kas traucē vai apdraud posteņa drošību, kā arī par signāliem, kas saņemti no citiem posteņiem, nekavējoties ziņot sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram.

111. Sarga pienākumus, ievērojot katra objekta apsardzības apstākļus, nosaka posteņu tabulā un noteikumos.

112. Tiesības noņemt sargu no posteņa vai nomainīt ir sardzes priekšniekam, sardzes instruktoram vai sargmainim. Ja minētie priekšnieki nespēj pildīt dienesta pienākumus, sargu noņem no posteņa vai nomaina sardžu pārraug sarga vienības vai apakšvienības komandiera (priekšnieka) klātbūtnē.

113. Postenī sargs šaujameroci tur: nakts laikā – pozīcijā „patrulēšanas stāvoklis”; dienas laikā – pozīcijās “ierocis siksnā” vai „patrulēšanas stāvoklis” (6.pielikums), telpās – triecienšauteni pozīcijā “ierocis siksnā” vai pozīcijā “ierocis rokās”, bet karabīni pozīcijās “ierocis pie kājas” vai “ierocis siksnā”. Sardzēm, kuras apbruņotas ar pistolēm, tās atrodas makstī. Šaujamerocis ir pielādēts, nodrošināts, patrona nav ievadīta patrontelpā.

114. Sargam postenī aizliegta rīcība, kas var novērst no tiešo pienākumu pildīšanas, izņemot Reglamentā un posteņu tabulā noteikto uzdevumu un pienākumu izpildi.

115. Personas, kas tuvojas postenim, izņemot sardzes priekšnieku, sardzes instruktoru, sargmaini un personas, kuras viņi pavada, sargs apstādina ar saucienu “Stāt, aizlieguma zona, atpakaļ!” vai “Stāt, aizlieguma zona, apiet pa labi (pa kreisi)!” Ja persona, kas tuvojas postenim, sarga prasību nepilda, sargs brīdina ar saucienu “Stāt, šaušu!” un nekavējoties izsauc sardzes priekšnieku vai sargmaini.

116. Ja persona nepilda 115. punktā noteikto sarga prasību un pārkāpj posteņa noteiktās robežas, sargs ievada patronu šaujamerocā patrontelpā un izdara brīdinājuma šāvieni gaisā, aiztur pārkāpēju, ar komandu ”Gulties zemē!” nogulda to un turpina posteņa, kā arī pārkāpēja apsardzi, līdz ierodas sardzes priekšnieks vai sargmainis. Ja pārkāpējs arī pēc brīdinājuma šāviena turpina nepildīt sarga prasību, sargs pielieto šaujameroci pret pārkāpēju.

117. Slikta redzamības apstākļos, kad no posteņa tabulā norādītā attāluma nevar saskatīt personu, kas tuvojas postenim, sargs apstādina viņu ar saucienu “Stāt, kas nāk! Aizlieguma zona!” Ja atbilde neseko, sargs brīdina:

“Stāt, šaušu!” Ja persona nepilda šo sarga prasību un pārkāpj posteņa noteiktās robežas, sargs rīkojas, kā noteikts Reglamenta 116. punktā.

118. Ja uz sarga saucienu “Stāt, kas nāk!” seko atbilde “Nāk sardzes priekšnieks, sardzes instruktors, sargmainis”, sargs pavēl: “Sardzes priekšnieks (sardzes instruktors, sargmainis) pie manis, pārējie – uz vietas!” Sargs var pieprasīt, lai persona, kas tuvojas, apgaismo savu seju. Pārlicinājies, ka tuvojas sardzes priekšnieks (sardzes instruktors, sargmainis), sargs dot atļauju ienākt postenī. Ja persona, kas nosaukusi sevi par sardzes priekšnieku (sardzes instruktoru, sargmaini), nav minētā persona vai tās pavadītāji neizpilda sarga prasību palikt uz vietas, sargs brīdina ar saucienu “Stāt, šaušu!” Ja personas nepilda šo prasību, sargs pielieto šaujameroci pret pārkāpējiem.

119. Ja postenī izcēlies ugunsgrēks, sargs nekavējoties ziņo sardzes priekšniekam, veic ugunsgrēka likvidēšanas pasākumus, turpinot objekta novērošanu. Ja ugunsgrēks izcēlies apsargājamā objekta teritorijā vai objektā, kam piekļuve nav iespējama, vai arī posteņa tiešā tuvumā, sargs ziņo sargmainim vai sardzes priekšniekam un turpina objekta apsardzību.

120. Gadījumos, kad nekāda vilcināšanās nav pieļaujama vai bojāti sakaru un signalizācijas līdzekļi, sargs izsauc sardzes priekšnieku ar šāvienu gaisā.

121. Veselības traucējuma gadījumā sargs izsauc sardzes priekšnieku un turpina pildīt dienesta pienākumus.

122. Sargs sveicina priekšniekus, kam viņš ir pakļauts, vai personas, kuras ieradušas postenī iepriekšminēto priekšnieku pavadībā, AM 2006.gada 7.aprīļa noteikumos Nr.8 – not. „Ierindas noteikumi” (turpmāk – Ierindas noteikumi) noteiktajā kārtībā. Trieciensauteni pirms sveicināšanas ņem pozīcijā “ierocis siksnā”, bet karabīni – pozīcijā “ierocis pie kājas”.

123. Ja apsargā atvērtu noliktavu, sargs pilda pienākumus un ievēro drošības noteikumus, kā noteikts posteņu tabulā.

124. Sargs, apsargājot sardzni, nepielaiž pie tās nevienu, izņemot amatpersonas, kam sardze ir pakļauta, un personas, kuras tās pavada. Par šo amatpersonu tuvošanos sargs ziņo sardzes priekšniekam un ielaiž tās sardznē. Visus pārējos, kas tuvojas sardznei, sargs aptur attālumā, kas noteikts posteņu tabulā un rīkojas, kā noteikts Reglamenta 115. – 118. punktā.

125. Sarga pienākumi, apsargājot virssardznē ievietotās personas:

125.1. zināt virssardznē ievietoto personu skaitu;

125.2. uzraudzīt virssardznē ievietotās personas, kurām noteikta pastiprināta uzmanība (piem., veselības, psihisko vai citu iemeslu dēļ);

125.3. uzraudzīt, lai virssardznē ievietotās personas ievērotu tām noteikto kārtību;

125.4. uzmanīt, lai nakts laikā kamerās būtu apgaismojums;

125.5. neizlaist no kamerām virssardznē ievietotās personas un nepieļaut pie tām nevienu bez sardzes priekšnieka, sardzes instruktora vai sargmaiņa rīkojuma;

125.6. nesarunāties ar virssardznē ievietotām personām, kā arī neko nenodot un neko nepieņemt no tām;

125.7. ziņot par virssardznē ievietoto personu lūgumiem vai sūdzībām sargmainim vai sardzes priekšniekam;

125.8. nepieļaut virssardznē ievietotām personām nekādu saziņu ar citu personu bez sardzes priekšnieka, sardzes instruktora vai sargmaiņa atļaujas;

125.9. nekavējoties izsaukt sardzes priekšnieku vai sargmaini, ja virssardznē ievietotās personas nepilda sarga likumīgās prasības;

125.10. ja virssardznē ievietotā persona nepakļaujas, pretojas vai bēg, pieprasīt pārtraukt nelikumīgo darbību un brīdināt par fiziskā spēka un speciālo līdzekļu lietošanu. Ja virssardznē ievietota persona nepilda šo prasību, savaldīt (aizturēt) pārkāpēju, lietojot fizisku spēku un speciālos līdzekļus.

3.2.5. Elektroniskās aizsardzības līdzekļu operators

126. Elektroniskās aizsardzības līdzekļu operators atbild par noteikta posteņa pastāvīgu novērošanu (monitoringu), elektronisko aizsardzības līdzekļu funkcionēšanu un uzturēšanu darba kārtībā.

127. Operators ir pakļauts sardžu pārraugam, viņa palīgam, sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram, pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

128. Operatora pienākumi:

128.1. zināt un pildīt operatora pienākumus;

128.2. zināt apsargājamās objektus, kas aprīkoti ar elektroniskajiem aizsardzības līdzekļiem, to izvietojumu un apsardzības īpatnības;

128.3. sardzei mainoties, pieņemt un pārbaudīt elektronisko aizsardzības līdzekļu un to atsevišķo elementu funkcionēšanu un tehnisko stāvokli. Par pārbaudes rezultātiem ziņot sardzes priekšniekam;

128.4. neatstāt novērošanas posteni, kamēr nebūs nomainīts vai noņemts;

128.5. pastāvīgi novērot noteikto posteni, kontrolēt elektronisko aizsardzības līdzekļu darbību un reģistrēt signalizācijas funkcionēšanas kontroles žurnālā kontroles rezultātus;

128.6. par atklātajiem pārkāpumiem postenī vai saņemot elektronisko aizsardzības līdzekļu trauksmes signālu, nekavējoties ziņot sardžu pārraugam (sardzes priekšniekam) un rīkoties pēc norādījumiem;

128.7. par atklātajiem trūkumiem un notikumiem postenī vai posteņa tiešā tuvumā, kas traucē vai apdraud posteņa drošību, kā arī par elektronisko

aizsardzības līdzekļu bojājumiem, nekavējoties ziņot sardžu pārraugam vai sardzes priekšniekam (sardzes instruktoram).

129. Operatoram novērošanas laikā aizliegta rīcība, kas var novērst no tiešo pienākumu pildīšanas, izņemot Reglamentā un posteņu tabulā noteikto uzdevumu un pienākumu izpildi.

130. Operatora pienākumus, ievērojot katra objekta apsardzības apstākļus, nosaka posteņu tabulā un noteikumos.

131. Operatoram ir šādi dokumenti:

131.1. operatora noteikumi ar norādījumiem par objektu pieņemšanu apsardzībā un nodošanu, aparatūras kontroli, kā arī par rīcību, signalizācijai iedarbojoties vai izslēdzoties katrā objektā;

131.2. to apsardzības objektu saraksts, kuros ierīkoti elektroniskie aizsardzības līdzekļi, apsardzības un ugunsdrošības signalizācija ar norādījumiem par posteņa numuru, objekta nosaukumu, atvēršanas un slēgšanas laiku;

131.3. signalizācijas funkcionēšanas kontroles žurnāls ar norādījumiem par objekta nosaukumu, objekta pieņemšanas apsardzībā un noņemšanas no apsardzības laiku, uzstādīto sistēmas, iekārtu un signalizācijas funkcionēšanas kontroles laiku un tehnisko stāvokli;

131.4. rokasgrāmata vai citi dokumenti par uzstādītās sistēmas (iekārtu) ekspluatāciju.

132. Veselības traucējuma gadījumā operators ziņo sardžu pārraugam (sardzes priekšniekam) un turpina pildīt dienesta pienākumus.

133. Operatora prombūtnes laikā (piem., atpūtas laikā), kā arī sardzē, kur operatora nav, viņa pienākumus ar garnizona priekšnieka rīkojumu uzdod pildīt tām amatpersonām no sardzes (apsardzes) sastāva, kuras ir apmācītas šo funkciju veikšanai.

3.2.6. Sardzes transportlīdzekļa vadītājs

134. Transportlīdzekļa vadītājs ir pakļauts sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram, kā arī sargmainim, nogādājot sargmaini uz/no posteņiem, un pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

135. Transportlīdzekļa vadītāja pienākumi:

135.1. uzturēt transportlīdzekli tehniskā kārtībā un pastāvīgā braukšanas gatavībā sardzes personāla pārvadāšanai;

135.2. nogādāt uz/no posteņiem sargmaini un sargus, kā arī amatpersonas, kas pārbauda sargu pienākumu izpildi.

3.2.7. Pavadonis

136. Pavadonis atbild par virssardznē ievietoto personu pavadīšanu un apsardzību. Viņš pakļauts sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram un pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

137. Pavadoņa pienākumi:

137.1. pavadīt pēc sardzes priekšnieka vai sardzes instruktora rīkojuma virssardznē ievietoto personu (piem., rīta un vakara tualetei, dabisko vajadzību kārtošanai, pastaigai, kā arī kameru un virssardznes uzkopšanas laikā);

137.2. uzraudzīt, lai virssardznē ievietotās personas ievērotu tām noteikto kārtību;

137.3. nepieļaut virssardznē ievietotām personām nekādu saziņu ar citu personu bez sardzes priekšnieka, sardzes instruktora vai sargmaiņa atļaujas;

137.4. nesarunāties ar virssardznē ievietotām personām, kā arī neko nenodot un neko nepieņemt no tām;

137.5. nekavējoties izsaukt sardzes priekšnieku vai sargmaini, ja virssardznē ievietotās personas neizpilda viņa likumīgās prasības;

137.6. ja virssardznē ievietotā persona nepakļaujas, pretojas vai bēg, pieprasīt pārtraukt nelikumīgo darbību un brīdināt par fiziskā spēka un speciālo līdzekļu lietošanu. Ja virssardznē ievietotā persona nepilda šo prasību, savaldīt (aizturēt) pārkāpēju, lietojot fizisku spēku un speciālos līdzekļus.

138. Ārpus virssardznes telpām viens pavadonis pavada ne vairāk kā piecas virssardznē ievietotas personas. Pavadonis nostāda pavadāmos kolonnā pa vienam un seko aiz viņiem divus trīs soļus pa kreisi vai pa labi. Virssardznes telpās virssardznē ievietotas personas pavada ne vairāk kā pa divām personām.

3.3. Sardzes personāla sagatavošana

139. Vienības un apakšvienības, no kuras norīkota sardze komandieris atbild par karavīru sagatavošanu sardzei un sardzes maiņu garnizona komandanta noteiktajā laikā (38. punkts).

140. Sardzes personālam organizē teorētiskas un praktiskas nodarbības par šādām tēmām: šaujamieroču pielādēšanas un izlādēšanas kārtība, ieroču lietošanas drošības noteikumi, posteņa nodošanas un pieņemšanas kārtība, posteņa īpatnības, rīcība uzbrukuma gadījumā postenim, rīcība ugunsgrēka vai citās ārkārtas situācijās, šaujamieroču, spēka un speciālo līdzekļu pielietošanas un lietošanas kārtība, sakaru, apsardzes tehniskās sistēmas elementu,

ugunsdzēsības un citu iekārtu lietošanas kārtība utt. Nodarbības reģistrē personāla nodarbību uzskaites žurnālā, kurā novērtē katra sardzes karavīra zināšanas.

141. Tās vienības štāba priekšnieks, no kura norīkota sardze, trīs diennaktis pirms norīkojuma garnizona vai vienības sardzē izsniedz to apakšvienību komandieriem, no kurām norīko sardzes, posteņu izvietojuma shēmas, posteņu tabulas un sardzes priekšnieka noteikumus sardzē iesaistītā personāla sagatavošanai.

142. Dienā, kad personāls stājas sardzes norīkojumā, noteiktajā dienas sadales laikā sardzes personālam paredz ne mazāk kā trīs stundas laika, lai sagatavotos dienesta pienākumu pildīšanai un atpūtai, bet naktī pirms norīkojuma atbrīvo no tiešo dienesta pienākumu pildīšanas.

143. Ja apakšvienības personāls sardzes pienākumus pilda katru trešo diennakti un biežāk, sagatavošanas kārtību katrai sardzei individuāli nosaka vienības komandieris.

144. Tās apakšvienības komandiera pienākumi no kuras norīko sardzi:

144.1. nokomplektēt un sagatavot sardzes personālu dienesta pienākumu pildīšanai;

144.2. nodrošināt sardzes personālu ar garnizona priekšnieku noteikto apbruņojumu, formas tērpu un ekipējumu;

144.3. pirms norīkojuma pārbaudīt sardzes personāla sastāva atbilstību posteņu tabulai un tā pienākumu zināšanu;

144.4. aizpildīt un parakstīt posteņu ziņas;

144.5. nodrošināt sardzes ierašanos uz izvadi noteiktajā laikā;

144.6. pārbaudīt sardzes. Par pārbaudes rezultātiem ierakstīt posteņu ziņās un ziņot vienības komandierim;

144.7. pēc sardzes maiņas pieņemt sardzes priekšnieka ziņojumu par uzdevuma izpildi, iepazīties ar visiem aizrādījumiem, kas ierakstīti posteņu ziņās, un nosūtīt posteņu ziņas uz vienības štābu ar ziņojumu par trūkumu novēršanu.

145. Sardzes priekšnieka pienākumi, pieņemot sardzi savā pakļautībā:

145.1. pieņemt sardzi savā pakļautībā ne vēlāk kā 15 minūtes pirms iziešanas uz izvadi;

145.2. uzraudzīt sardzes personāla apbruņojuma saņemšanas kārtību un aptveru piepildīšanu;

145.3. pārbaudīt sardzes personālu pēc ieraksta posteņu ziņās;

145.4. pārbaudīt sardzes personāla apbruņojumu, formas tērpu un ekipējumu;

145.5. ziņot par sardzes gatavību vai atklātiem trūkumiem apakšvienības (vienības) komandierim.

146. No apakšvienības sardze dodas uz izvadi ar nepielādētiem šaujamočiem, aptverēm atrodoties aptversomās, izņemot sardzes, kas ir apbruņotas ar pistolēm.

3.4. Sardžu izvade un instruktāža

147. Sardžu izvades vietu un laiku nosaka garnizona priekšnieks. Pagaidu sardzēm izvadi var rīkot atsevišķi no pastāvīgām sardzēs.

148. Sardžu izvade (turpmāk – izvade) notiek ne ilgāk par 40 minūtēm.

149. Izvadē nostāda visu sardžu personālu. Izvades vietā sardze ierodas ne vēlāk kā 10 minūtes pirms tās sākuma.

150. Izvades laikā sardžu personāla ieroči atrodas pozīcijā “ierocis siksnā” (ar karabīni – pozīcijā “ierocis pie kājas”), bet ar pistolēm bruņotām sardzēm pistoles atrodas makstīs.

151. Izvadi vada sardžu pārraugš. Vienības sardžu izvadi vada vienības dežūrvirsnieks.

152. Ieradies izvades vietā, sardzes priekšnieks ziņo jaunajam sardžu pārrauga palīgam. Piemēram: “Virsseržanta kungs! Pirmā sardze uz izvadi ieradusies pilnā sastāvā. Sardzes priekšnieks seržants Irbe.”

153. Sardžu pārrauga palīgs nostāda sardzes numerācijas kārtībā. Atstarpes starp atsevišķām vienā līnijā novietotām sardzēm (apakšvienībām) ir divi soļi. Katras sardzes labajā flanga galā nostājas sardzes priekšnieks, bet kreisajā flanga galā – sardzes instruktors. Sargmainis nostājas pa labi no saviem sargiem pirmajā rindā. Sargi nostājas posteņu numerācijas kārtībā no labās uz kreiso pusi un maiņu numerācijas kārtībā cits citam aizmugurē. Pa kreisi no viņiem nostājas operators, pavadonis un sardzes transportlīdzekļa vadītājs. Sardžu transportlīdzekļi atrodas tiem paredzētā vietā.

154. Sardžu pārrauga palīgs nostājas ierindas priekšā pret tās vidu triju četru soļu attālumā. Kad sardžu pārraugš pienāk pie sardžu ierindas 20–25 soļu attālumā, sardžu pārrauga palīgs komandē: “Sardzes, līdzināties! Mierā! Pa labi (pa kreisi, uz vidu) – skatīt!” (sardzēm, kas apbruņotas ar karabīnēm, – „Godam sveikt!”) Pēc izpildkomandas karavīri ieņem „Pamatstāju” (izpilda ar karabīnēm pozīciju „Godam sveikt”), vienlaikus pagriežot galvu uz sveicināmās personas pusi. Sardžu priekšnieki, kuri apbruņoti ar pistolēm, pieliek roku pie

galvassegas. Sardžu pārrauga palīgs pieliek roku pie galvassegas, pagriežas uz sardžu pārrauga pusi un ierindas solī pa taisnāko ceļu dodas tam pretī, pienāk divu triju soļu atstatumā, apstājas un ziņo. Piemēram: “Majora kungs! Sardzes izvadi nostādītas. Sardžu pārrauga palīgs virsseržants Žogota.” Pēc ziņojuma sardžu pārrauga palīgs ar kreiso (labo) kāju sper soli sānis, vienlaikus pagriežoties uz labo (kreiso) pusi, un, palaidis garām priekšnieku, soļo aiz viņa vienu divu soļu atstatumā, nenostājoties starp sardžu pārraugu un ierindu.

155. Sardžu pārraugš pieņem ziņojumu, apstājas pret ierindas vidu un sasveicinās ar sardžu personālu: “Sveicināti, karavīri!” Ierindā stāvošie karavīri atbild: “Esiet sveiks!” Sardžu pārrauga palīgs komandē: “Brīvi!” (“Brīvi! Ieroci pie kājas – ņemt!”) un nolaiž roku.

156. Ja sardžu pārrauga palīgu nenorīko, viņa pienākumus izvadē pilda pēc dienesta pakāpēs vecākais sardzes priekšnieks, bet, ja sardžu priekšniekiem ir līdzīgas dienesta pakāpes, – pirmās sardzes priekšnieks.

157. Sardžu pārraugš kopā ar savu palīgu pārbauda sardžu personāla apbruņojumu, formas tērpu, ekipējumu un pienākumu zināšanas. Dod norādījumus atklāto trūkumu novēršanai.

158. Sardzes priekšnieks pārbaudes laikā stādās priekšā un pavada sardžu pārraugu. Pēc pārbaudes viņš saņem sardžu pārrauga atļauju un nostājas savā vietā ierindā.

159. Ja kāda no sardzēm nav sagatavota pienākumu pildīšanai, sardžu pārraugš dod rīkojumu papildu sagatavošanai vai sardzes nomaiņai un nekavējoties ziņo garnizona priekšniekam. Šīs sardzes izvadi sardžu pārraugš vai viņa palīgs rīko atsevišķi.

160. Pēc pārbaudes sardžu pārraugš nostājas ar seju pret ierindas fronti. Sardžu pārrauga palīgs nostājas viena soļa atstatumā aizmugurē un pa kreisi (pa labi) no sardžu pārrauga. Sardžu pārraugš komandē: “Sardze, līdzināties! Mierā!” Pēc komandas “Mierā!” sardžu pārraugš, viņa palīgs un sardžu priekšnieki, kas apbruņoti ar pistolēm, pieliek rokas pie galvassegas.

161. Pēc komandas “Brīvi!” sardžu pārraugš, viņa palīgs un sardžu priekšnieki nolaiž rokas no galvassegas. Sardžu pārraugš komandē: “Sardžu priekšnieki, pie manis!” Sardžu priekšnieki ierindas solī pienāk pie sardžu pārrauga, nostājas divus trīs soļus no viņa sardžu numerācijas kārtībā un stādās priekšā. Piemēram: “Pirmās sardzes priekšnieks leitnants Buls.”

162. Sardžu pārraugš pārliecinās, ka sardžu uzdevumi saprasti pareizi, atgādina katras sardzes pienākumu īpatnības un komandē: “Sardžu priekšnieki,

savās vietās!” Pēc komandas sardžu priekšnieki ieņem savas vietas ierindā. Sardžu pārraug komandē. Piemēram: “Sardzes, uz la–bo! Uz norīkojuma vietām, soļos – marš!” Pēc komandas “Marš!” sardzes ierindas solī pāriet garām, sveicina sardžu pārraugu ierindas noteikumos noteiktā kārtībā un dodas uz norīkojuma vietām. Sardžu priekšnieki iet divus soļus priekšā savai sardzei, sargmaiņi – vienu soli priekšā savu posteņu sargiem, sardzes instruktori – aiz savām sardzēm.

163. Ja gaisa temperatūra ir -10°C un zemāka, kā arī sliktos laika apstākļos (piem., sniegputenī, vētrā) sardzes izvade var notikt telpās. Lēmumu par izvadi telpās un vietu pieņem sardzes pārraug.

164. Pagaidu sardzes izvade notiek tāpat kā pastāvīgās sardzes izvade, izņemot gadījumus, ja garnizona priekšnieks ir noteicis citu pagaidu sardžu izvades kārtību.

3.5. Sardžu nomaiņa

165. Pēc izvades jaunās sardzes priekšnieks ierodas un nostāda sardzi apsargājamā objekta teritorijas vai sardznes ieejas priekšā, stādās priekšā nomaināmās sardzes priekšniekam un uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

166. Nomaināmās sardzes priekšnieks, pārliecinājies par sardzē norīkoto personu atbilstību, izved savu sardzi no sardznes un nostāda sardzi ar fronti pret jauno sardzi. Pēc nostādīšanas sardžu priekšnieki pēc kārtas, sākot ar jaunās sardzes priekšnieku, komandē: “Sardze, līdzināties! Mierā!”, pieliek roku pie galvassegas, ierindas solī dodas viens otram pretī, apstājas 2–3 soļus viens no otra un, sākot ar jaunās sardzes priekšnieku, ziņo. Piemēram: “Seržanta kundze! Sardze uz maiņu ieradusies. Sardzes priekšnieks seržants Jauniņš”; “Seržanta kungs! Sardze maiņai gatava. Sardzes priekšniece seržante Barkāne.”

167. Pēc ziņojuma sardžu priekšnieki komandē: “Brīvi!” un nomaina sargu pie ieejas sardznē. Jaunās sardzes priekšnieks ievēd savu sardzi sardznē, bet nomaināmās sardzes priekšnieks atstāj savu sardzi noteikumos norādītā vietā un ar sargmaiņiem ieiet sardznē.

168. Ja gaisa temperatūra ir -10°C un zemāka, kā arī sliktos laika apstākļos sardzes maiņa var notikt sardznē.

169. Jaunās sardzes personāls noliek ieročus paredzētajās vietās, izņemot sardzes, kas apbruņotas ar pistolēm, un pieņem sardznē uzskaitē esošās materiālās vērtības un iekšējo kārtību.

170. Nomaināmās sardzes priekšnieks ziņo jaunās sardzes priekšniekam visas piezīmes un norādījumus, ko saņēmis nomaināmās sardzes sastāvs.

171. Jaunās sardzes priekšnieks kopā ar nomaināmās sardzes priekšnieku pārbauda sardzes priekšnieka noteikumos norādīto svarīgāko apsargājamo objektu stāvokli, pieņem no nomaināmās sardzes priekšnieka pēc saraksta dokumentus, aizzīmogotus rezerves munīcijas seifus (kastes, skapjus) un to atslēgas, kā arī citas materiālās vērtības.

172. Pēc zīmogu un spiedogu parauga nospiedumu pieņemšanas jaunās sardzes priekšnieks komandē: “Pirmā maiņa – stāties!” Sargmaiņi un pirmās maiņas sargi ar šaujamieročiem nostājas vienā rindā posteņu numerācijas kārtībā. Sargmaiņi nostājas savu maiņu labajā flanga galā. Nomaināmās sardzes sargmaiņi nostājas blakus un pa labi no jaunās sardzes sargmaiņiem. Jaunās sardzes priekšnieks atgādina sargiem pienākumu īpatnības katrā postenī, šaujamieroču, speciālo līdzekļu pielietošanas un lietošanas kārtību.

173. Jaunās sardzes sargmainis nostāda maiņu šaujamieroču pielādēšanas vietā, komandē: “Ieročus – pielādēt!” Pēc šīs komandas sargs pievieno ar patronām pielādētu aptveri šaujamierocim un to nodrošina. Patrona nav ievadīta patrontelpā. Sargs ziņo: “Ierocis pielādēts un nodrošināts.” Jaunās sardzes sargmainis komandē: “Maiņa, aiz manis soļos – marš!” un ved maiņu uz posteņiem.

174. Ja sarga nomaiņas laikā kādā postenī atklājas trūkumi, sardzes priekšnieks ierodas postenī un noskaidro trūkumu raksturu un cēloņus. Ja trūkumi nav būtiski, viņš pavēl nomainīt sargu. Ja sarga nomaiņas laikā tiek atklāti būtiski trūkumi, kurus sardžu nomaiņas laikā nav iespējams novērst, jaunās sardzes priekšnieks aptur sardžu nomaiņu, nekavējoties ziņo sardžu pārraugam un rīkojas pēc norādījumiem.

175. Maiņa uz posteņiem un no posteņiem pārvietojas kolonnā pa vienam. Sargmainis atrodas kolonnas priekšgalā. Nomaināmās sardzes sargmainis iet blakus jaunās sardzes sargmainim. Visas komandas dod jaunās sardzes sargmainis.

176. Kad jaunās sardzes sargi izlikti postenī, nomaināmās sardzes sargmainis dod komandas un ved nomainītos sargus uz sardzni, ejot kolonnas priekšgalā. Visas komandas dod nomaināmās sardzes sargmainis.

177. Pēc atgriešanās no posteņiem šaujamieročus izlādē, izņemot sardzes, kas apbruņotas ar pistolēm. Sardžu sargmaiņi izlādē šaujamieročus un komandē: “Ieročus – izlādēt un apskatei!” Pēc komandas sargi atvieno aptveri un ieliek aptversomā, atvelk aizslēgu aizmugurējā stāvoklī un uzrāda šaujamieroci

apskatei. Sargmainis pārbauda katra šaujamieroča aizslēgu un patrontelpu. Pēc pārbaudes sargi atbīda aizslēgu priekšējā stāvoklī, nolaiž sprūdu, uzstāda drošinātāju un ņem šaujamieroci pozīcijā “ierocis siksnā”.

178. Sardžu sargmaiņi par notikušo nomaiņu pēc kārtas ziņo saviem sardžu priekšniekiem. Piemēram: “Seržanta kungs! Sargi nomanīti. Posteņi nodoti (pieņemti) kārtībā. Pirmais sargmainis kaprālis Dubovs.” Par visiem nomaiņas laikā atklātajiem trūkumiem jaunās sardzes priekšnieks ieraksta nomaināmās sardzes posteņu ziņās, un sardžu priekšnieki parakstās par sardzes nodošanu un pieņemšanu.

179. Par sardžu nomaiņu sardžu priekšnieki ziņo sardžu pārraugam.

180. Ja sardzes nomaiņas laikā sardznē atrodas amatpersona, kas pārbauda sardzi, sargmaiņi saņem no tās atļauju ziņot sardžu priekšniekiem par nomaiņu. Pēc sargmaiņu ziņojuma jaunās sardzes priekšnieks komandē: “Mierā!” Pēc komandas sardžu priekšnieki pēc kārtas ziņo pārbaudītājam par sargu nomaiņu, un jaunās sardzes priekšnieks komandē: “Brīvi!”

181. Pēc sardzes nomaiņas, ierodoties apakšvienībā, sardzes priekšnieks nostāda sardzi un ziņo apakšvienības komandierim par uzdevumu izpildi, piemēram: “Kapteiņa kungs! Sardze ieradusies pilnā sastāvā. Dienesta laikā starpgadījumi nav bijuši (vai noticis tas un tas). Virsseržants Krūmiņš”, kā arī ziņo par posteņu ziņās ierakstītajiem sardzes pārbaudes rezultātiem un nodod posteņu ziņas un citus dokumentus. Sardzes personāls sardzes priekšnieka uzraudzībā nodod šaujamieročus, munīciju, speciālos līdzekļus un ekipējumu.

182. Nomainītās sardzes posteņu ziņas apakšvienības komandieris iesniedz izskatīšanai garnizona komandantam un ne vēlāk kā pēc divām dienām nosūta garnizona priekšniekam ar ziņojumu par pasākumiem trūkumu novēršanai. Sardžu posteņu ziņas uzglabā komandantūrā (vienības štābā) vienu kalendāro gadu.

183. Sargus, kas sargājuši posteni tikai naktī, sardzes laikam beidzoties, negaidot visas sardzes maiņu, sardzes priekšnieks vecākā (piem., sargmaiņa) vadībā nosūta uz savu vienību (apakšvienību), par ko izdara ierakstu posteņu ziņās un ziņo sardžu pārraugam. Par ierašanos apakšvienībā vecākais (piem., sargmainis) ziņo apakšvienības virsseržantam un kontrolē, kā sargi nodod šaujamieročus, munīciju, speciālos līdzekļus un ekipējumu.

184. Sargus, kas sargājuši apsargājamus objektus tikai naktī, pēc ierašanās apakšvienībā atbrīvo no tiešo dienesta pienākumu pildīšanas ne mazāk kā uz četrām stundām.

185. Pagaidu sardzes nomaiņa notiek kā pastāvīgās sardzes nomaiņa, izņemot gadījumus, ja garnizona priekšnieks ir noteicis citu nomaiņas kārtību.

3.6. Sargu nomaiņa

186. Sargus nomaina ik pēc divām stundām. Ja gaisa temperatūra ir -15°C vai zemāka, kā arī ja gaisa temperatūra ēnā ir augstāka par $+30^{\circ}\text{C}$ vai citos nelabvēlīgos laika apstākļos, ar sardžu pārrauga atļauju sargus nomaina katru stundu.

187. Kad maiņa pienākusi sargam 10 –15 soļu attālumā, jaunās sardzes sargmainis komandē: “Maiņa, stāt!” un pavēl vienam no maiņas sargiem novērot posteni. Sargs postenī bez komandas ņem šaujameroci pozīcijā “ierocis siksnā”. Nomaināmās sardzes sargmainis pienāk pie sarga un komandē: “Mierā!”, un jaunās sardzes sargmainis komandē, piemēram: “Kareivis Vendiņš, uz posteni – soļos marš!” Pēc nomaināmās sardzes sargmaiņa komandas: “Nodot posteni!” nomaināmais sargs nosauc posteņa numuru, uzskaita jaunās maiņas sargam visus apsargājamus objektus, kā arī norāda, ko novērojis sardzes pienākumu pildīšanas laikā. Jaunās sardzes sargmainis komandē: “Pieņemt posteni!” Jaunās maiņas sargs kopā ar savu sargmaini nomaināmās sardzes sargmaiņa un sarga klātbūtnē pārbauda apsardzības objekta un apsardzes tehniskās sistēmas stāvokli.

188. Sargu nomaiņas laikā abi sargmaiņi uzrauga posteņa pieņemšanas un nodošanas kārtību, iepazīstina jaunās maiņas sargu ar posteņa aprīkojumu un visām posteņa īpatnībām.

189. Ja, pieņemot un nododot posteni, atklāj trūkumus un neatbilstību posteņu tabulā norādītajam, sargmainis pārtrauc posteņa pieņemšanu un izsauc sardzes priekšnieku. Posteni pieņemot sardžu nomaiņas laikā, izsauc abu sardžu priekšniekus.

190. Pēc posteņa nodošanas un pieņemšanas nomaināmais sargs un jaunās maiņas sargs nostājas blakus un pēc kārtas ziņo. Piemēram: “Seržanta kungs! Kareivis Janevičs, posteni Nr.1 – nodevu”; “Kaprāļa kungs! Kareivis Spricis, posteni Nr.1 – pieņemu.” Pēc ziņojuma jaunās maiņas sargs uzsāk savu pienākumu pildīšanu postenī.

191. Pēc nomaināmās sardzes sargmaiņa komandas, piemēram: “Kareivi Roslov, no posteņa soļos – marš!”, nomainītais sargs nostājas aiz maiņas. Jaunās sardzes sargmainis komandē: “Maiņa, aiz manis soļos – marš!” un ved maiņu uz nākamo posteni.

192. Ja postenis izvietots telpā, sargmainis atved maiņu pie ieejas telpā un komandē: “Maiņa stāt!” Norīko vienu no sargiem par vecāko un komandē, piemēram: “Kareivi Šmagri, aiz manis soļos– marš!” Sargmainis ar jaunās maiņas sargu ieiet telpā un nomaina sargus Reglamentā 187.–191. punktā noteiktajā kārtībā.

193. Ja posteņi izvietoti sardznei pretējā pusē, sargmainis nomaina sargus posteņos, kas atrodas vienā sardznes pusē, atstāj nomainītos sargus sardznē un nomaina sargus posteņos, kas atrodas otrā pusē.

194. Par sargu izlikšanu jaunos posteņos, kā arī sargu noņemšanu no likvidējamajiem posteņiem sardzes priekšnieks izdara ierakstu posteņu ziņās.

3.7. Iekšējā kārtība sardznē

195. Sardzes personāls neatstāj sardzni bez sardzes priekšnieka atļaujas.

196. Sardznē ievēro klusumu un kārtību. Brīvas maiņas sargi sardžu pārrauga atļautajā laikā un speciāli tam paredzētā telpā var lasīt, rakstīt, klausīties mūziku un skatīties filmas vai televīzijas pārraides, netraucējot atpūtu maiņas sargiem, kā arī sardzes personālam, kas pilda tiešos dienesta pienākumus. Smēķēt un tīrīt apavus atļauts speciāli tam paredzētās vietās.

197. Sardzes personāla šaujamieroči, izņemot pistoles, glabājas sardznē tam paredzētā vietā nepielādēti, nodrošināti, bez aptverēm (lentēm) posteņu un maiņu numerācijas secībā. Ložmetēju un patšauteņu munīcija glabājas aizslēgta munīcijas seifā (kastē, skapī), kura atslēga atrodas pie sardzes priekšnieka. Aptversomas ar piepildītām aptverēm, pistoles un durkļus no uzkabes nenoņem. Šaujamieročus no glabāšanai paredzētās vietas izņem ar sardzes priekšnieka vai sardzes instruktora atļauju. Šaujamieroču apkope, tos izjaucot, notiek pēc sardžu nomaiņas.

198. Sardzes personālam atļauts atpūsties guļot:

198.1. sardzes priekšniekam – ne vairāk kā četras stundas sardzes priekšnieka noteikumos norādītajā laikā;

198.2. sardzes instruktoram, sargmaiņiem, operatoriem, pavadoņiem un sardzes transportlīdzekļu vadītājiem – ne vairāk kā četras stundas sardzes priekšnieka norādītajā laikā;

198.3. sargu maiņai – pirms stāšanās posteņos, pēc nomainītās maiņas atgriešanās sardznē un kaujas sadales;

198.4. sargu maiņai, kas apsargā posteņus tikai naktī – pēc atgriešanās sardznē, pēc kaujas sadales, līdz jaunai nosūtīšanai uz posteņiem.

199. Sardzes personāls guļ formas tērpā ar nenonemtu uzskabi. Sargiem un sargmaiņiem guļot atļauts novilkt un žāvēt apavus un zeķes.

200. Pēc sardzes izsaukšanas sardzes personāls, kas atrodas sardznē, uzliek galvassegas, saņem šaujamočus un nostājas sardznē posteņu numerācijas secībā.

201. Kad sardzi izved no sardznes, tajā paliek sardzes instruktors vai viens no sargmaiņiem, bet sardzēs, kur viņu nav, – viens no sargiem.

202. Sardzēm pārtikas piegādi un ēdināšanas kārtību ar pavēli nosaka garnizona priekšnieks.

203. Ne retāk kā reizi mēnesī sardznes telpas profilaktiski dezinficē garnizona komandanta noteiktajā kārtībā.

204. Gaisa temperatūru sardznē uztur ne zemāku par +18°C. Sardznē var lietot sadzīves tehnikas ierīces pārtikas uzsildīšanai un saglabāšanai. Dzeramais ūdens ir pieejams visu diennakti.

205. Diennakts tumšajā laikā sardznē ir pilns apgaismojums, izņemot atpūtas telpu. Atpūtas telpā ir dežūrapgaismojums.

206. Sardzni, kas atrodas vienības vai posteņa teritorijā, var neapsargāt. Ja sargu pie sardznes neizliek, ieejas durvis pastāvīgi ir aizslēgtas un aprīkotas ar skatlodziņu vai videonovērošanas iekārtu.

3.8. Sardzes apbruņojums

207. Sardzes personālu apbruņo ar katram individuāli piesaistītu šaujamieroči ar ne mazāk kā divām ar patronām piepildītām aptverēm. Ja šaujamieroču veids neatbilst sardzes noteiktā uzdevuma izpildei, sardzes personālam izsniedz atbilstošus šaujamieročus no sardzi nodrošinošās vienības (apakšvienības) šaujamieroču rezerves.

208. Sardzi vai atsevišķu sargu var apbruņot tikai ar aukstajiem ieročiem un speciālajiem līdzekļiem.

209. Sardzi var papildus apbruņot ar ložmetējiem – pa vienam ar divām piepildītām lentēm uz vienu posteni, rokas granātām – ne mazāk kā divām katram sargam utt.

210. Katrai sardzei izveido pastāvīgu munīcijas rezervi, ko uzglabā sardznē. Munīcijas rezerve ir ne mazāk kā katram ierocim (izņemot ložmetēju)

divām pielādētām aptverēm paredzētais patronu skaits, katram ložmetējam ne mazāk kā 300 patronu. Munīcijas rezervē var uzglabāt divas rokas granātas uz katru sargu.

211. Munīcijas rezervi uzglabā atbilstoši NBS spēkā esošajiem munīcijas glabāšanas noteikumiem aizslēgtos un ar garnizona komandanta spiedogu aizzīmogotos munīcijas seifos (kastēs, skapjos). Rokas granātas un degļus glabā atsevišķi no patronām. Munīcijas seifu (kastu, skapju) atslēgas pastāvīgi atrodas pie sardzes priekšnieka. Rezerves munīcijas uzskaites žurnāls glabājas pie sardzes priekšnieka.

212. Munīcijas rezerves daudzumu un stāvokli pārbauda ne retāk kā reizi mēnesī garnizona komandants. Pārbaudes rezultātus ieraksta rezerves munīcijas uzskaites žurnālā un posteņu ziņās.

3.9. Sardzes šaujamieroču pielādēšanas un izlādēšanas kārtība

213. Šaujamieročus, izņemot pistoles, pielādē pirms sargu maiņas iziešanas posteņos, pirms konvojēšanas, kā arī lai pavadītu amatpersonas, kas pārbauda sardzi, un izlādē nekavējoties pēc atgriešanās no uzdevuma izpildes. Pistoles pielādē nekavējoties pēc pistoles un patronu saņemšanas, bet izlādē nekavējoties pēc sardžu nomaiņas. Šaujamieročus pielādē un izlādē speciāli ierīkotā un apgaismotā vietā, kas aprīkota ar ložu uztvērēju, pēc sardzes priekšnieka vai sardzes instruktora (sargmaiņa) komandas un viņa tiešā uzraudzībā. Pielādēšanas un izlādēšanas laikā šaujamieroča stobrs ir vērsts ložu uztvērējā.

214. Šaujamieročus pielādē un izlādē atbilstoši konkrēta apbruņojumā esoša ieroča pielādēšanas un izlādēšanas noteikumiem un Reglamentā noteiktajā kārtībā, neievadot patronu patrontelpā. Rokas granātas pielādē tieši pirms to pielietošanas un izlādē nekavējoties, ja tā netiek pielietota.

4. Apsardze

4.1. Vispārīgie norādījumi

215. Apsardzes norīkojuma sastāvā norīko apsardzes priekšnieku, maiņas vecāko, apsargus atbilstoši maiņu skaitam, operatoru un apsardzes transportlīdzekļa vadītāju. Ja virssardznē atrodas ievietotie, no apsardzes sastāva norīko pavadoni.

216. Par apsardzes priekšnieku norīko virsnieku vai atbilstoši sagatavotu instruktoru.

217. Ja posteni apsargā ar atsevišķu apsardzes maiņu, apsardzes priekšnieku var nenorīkot, viņa pienākumus pilda maiņas vecākais.

218. Par maiņas vecāko norīko karavīru, kura dienesta pakāpe nav zemāka par apsargu dienesta pakāpēm.

219. Ja atsevišķā apsardzes maiņā ir ne vairāk kā trīs apsargi, maiņas vecākā pienākumus pilda viens no apsargiem. Objektos, kur tiek uzglabāti valsts noslēpuma objekti, NATO vai ES klasificētā informācija apsardzes maiņas sastāvu nosaka šī Reglamenta 73. punktā noteiktajā kārtībā.

220. Apsargus norīko no kareivju vai instruktoru sastāva.

221. Posteņa apsardzībai norīko ne mazāk kā divas apsargu maiņas.

222. Operatoru norīko Reglamenta 74.–75. punktā noteiktajā kārtībā.

223. Apsardzes transportlīdzekļa vadītāju norīko Reglamenta 76. punktā noteiktajā kārtībā.

224. Pavadoni norīko Reglamenta 77.–78. punktā noteiktajā kārtībā.

225. Posteņu apsardzības pastiprināšanai no brīvajām apsargu maiņām norīko rezerves grupu, kas pēc trauksmes signāla apsardzes priekšnieka vai maiņas vecākā vadībā ierodas notikuma vietā.

226. Apsardze, kas ietilpst sardzes norīkojuma sastāvā, ir pakļauta sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram un pilda apsarga dienesta pienākumus noteikumos noteiktā kārtībā. Apsardzes priekšniekus tādās apsardzēs nenorīko, viņa pienākumus pilda sardžu priekšnieki vai sardžu instruktori.

227. Apsardzes sagatavošana notiek Reglamenta 139.–146. punktā noteiktajā kārtībā.

228. Apsardzes izvade un instruktāža notiek Reglamenta 147.–164. punktā noteiktajā kārtībā, ja garnizona priekšnieks nav noteicis citu izvades kārtību.

229. Apsardžu nomaiņa notiek Reglamenta 165.–172. punktā un 177.–185. punktā noteiktajā kārtībā, ja garnizona priekšnieks nav noteicis citu apsardžu nomaiņas kārtību.

230. Apsardzi nodrošina ar ieročiem, munīciju un speciālajiem līdzekļiem Reglamenta 207.–212. punktā noteiktajā kārtībā.

231. Ja noticis uzbrukums apsardzei vai postenim vai ja nepiederošas personas tuvojas posteņa robežai, apsardze rīkojas Reglamenta 115.–118. punktā noteiktajā kārtībā.

232. Ņemot vērā pārkāpuma raksturu, apsargs ar apsardzes priekšnieka atļauju var izraidīt pārkāpēju no posteņa, ja šāda rīcība paredzēta posteņu tabulā vai noteikumos.

4.2. Apsardžu norīkojuma amatpersonu vispārīgie pienākumi

233. Apsardzes priekšnieks atbild par apsardzei uzticēto objektu apsardzību, apsardzes personāla kaujas gatavību, tā uzdevumu un pienākumu izpildi, apsardzes tehnisko sistēmu, apsardzes transporta, sakaru un ugunsdzēsības līdzekļu saglabāšanu un uzturēšanu lietošanas kārtībā posteņos un sardznē, par apsardzes rezerves munīciju, kā arī cita īpašuma stāvokli un atbilstību sarakstam.

234. Apsardzes priekšnieks ir pakļauts sardžu pārraugam un sardžu pārrauga palīgam, kā arī virssardznes priekšniekam vai virssardznes virsseržantam, ja apsardze apsargā garnizona virssardzni. Apsardzes priekšniekam ir pakļauts viss apsardzes norīkojuma personāls.

235. Apsardzes priekšnieks pilda pienākumus Reglamenta 80.–101. punktā noteiktajā kārtībā.

236. Maiņas vecākais ir pakļauts apsardzes priekšniekam un pilda tikai viņa pavēles un norādījumus. Maiņas vecākajam pakļauts viss pārējais sardzes personāls.

237. Maiņas vecākais pilda pienākumus Reglamenta 103. punktā noteiktajā kārtībā.

238. Apsargs atbild par posteņa un tajā esošu objektu drošību un apsardzību. Apsargs ir pakļauts tikai apsardzes priekšniekam un maiņas vecākajam, pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

239. Apsargs pilda pienākumus Reglamenta 109.–125. punktā noteiktajā kārtībā.

240. Operators atbild par posteņa pastāvīgu novērošanu (monitoringu), elektronisko aizsardzības līdzekļu funkcionēšanu un uzturēšanu darba kārtībā.

241. Operators ir pakļauts sardžu pārraugam un viņa palīgam vai apsardzes priekšniekam un maiņas vecākajam, pilda tikai viņu pavēles un norādījumus. Operatora pakļautību nosaka pēc tā, kur ir uzstādīta elektronisko aizsardzības līdzekļu kontroles aparatūra (apsardzes koncentratori un monitoringa iekārtas) un kurā diennakts norīkojuma sastāvā operators ir iekļauts.

242. Operators pilda pienākumus Reglamenta 126.–133. punktā noteiktajā kārtībā.

243. Apsardzes transportlīdzekļa vadītājs atbild par transportlīdzekļa pastāvīgu gatavību apsardzes personāla pārvadāšanai. Transportlīdzekļa vadītājs ir pakļauts apsardzes priekšniekam un maiņas vecākajam, pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

244. Apsardzes transportlīdzekļa vadītājs pilda pienākumus Reglamenta 135. punktā noteiktajā kārtībā.

245. Pavadonis (apsargs) atbild par virssardznē ievietoto personu pavadīšanu un apsardzību. Pavadonis pakļauts sardzes priekšniekam un sardzes instruktoram un pilda tikai viņu pavēles un norādījumus.

246. Pavadonis (apsargs) pienākumus pilda Reglamenta 136.–138. punktā noteiktajā kārtībā.

4.3. Apsargu nomainīšana

247. Apsardzes personāls postenī mainās patstāvīgi posteņu ziņās norādītajā laikā.

248. Ierodoties postenī, jaunās maiņas apsargs saņem nomaināmā apsarga ziņojumu par apsardzībā nodoto atbilstoši posteņu tabulai un par visu novēroto pienākumu pildīšanas laikā. Jaunās maiņas apsargs pārbauda posteni, apsardzības objektu un apsardzes tehnisko sistēmu.

249. Par posteņa pieņemšanu un atklātajām nepilnībām jaunās maiņas apsargs ziņo nomaināmās maiņas apsargam un apsardzes priekšniekam. Nomaināmais apsargs, saņemis jaunā apsarga atļauju, patstāvīgi dodas uz sardzni.

250. Ja, pieņemot un nododot posteni, atklāj trūkumus un neatbilstību posteņu tabulā norādītajam, jaunās maiņas apsargs pārtrauc posteņa pieņemšanu un izsauc apsardzes priekšnieku. Posteni pieņemot apsardžu nomainīšanas laikā,

izsauc abu apsardžu priekšniekus. Tādā gadījumā nomaināmais apsargs turpina pildīt savus pienākumus līdz apsardzes priekšnieka rīkojumam.

4.4. Patruļa

251. Posteni apsargā ar divām vai trijām patruļām. Patruļā ir divi apsargi.

252. Apsargu vai patruļu skaitu var samazināt darbdienās, kad uz vietas atrodas apsargājamā objekta personāls, bet palielināt – nakts un brīvdienu laikā.

253. Lai izvairītos no patruļas darbības prognozēšanas, plāno vairākus patruļas maršrutus. Apsardzes laikā pastāvīgi maina patruļas maršrutus, patruļas kustības virzienu un patruļas nomaiņas laiku.

254. Patruļas laikā apsargi pastāvīgi pārvietojas pa noteiktu maršrutu. Apsargi apstājas, lai pārbaudītu personu dokumentus, apsargājamo objektu spiedogu un zīmogu nospiedumus, apsardzes tehnisko sistēmu stāvokli, veicot sakaru pārbaudi maršruta kontroles punktus, lai ziņotu apsardzes priekšniekam par patruļas gaitu, kā arī lai dotu nosacītos signālus.

255. Patruļu maiņas mainās patstāvīgi maršruta noteiktā vietā un laikā. Atgriežoties no patrulēšanas, apsargi ziņo par patrulēšanas gaitu noteikumos noteiktajā kārtībā.

4.5. Posteņa apsardzība ar novērošanu (monitoringu)

256. Posteni apsargā, izmantojot novērošanu (monitoringu), ja apsardzes tehniskā sistēma ir organizēta trijos līmeņos, kā norādīts Reglamenta 264. punktā, ar centralizēto kontroli (novērošanas postenī), kas ļauj novērst prettiesiskus vai citādus apsargājamā objekta apdraudējumus līdz apsargu ierašanās brīdim.

257. Izmantojot monitoringu, posteni apsargā operatoru un kontroles grupu apsargi.

258. Operatoru grupas apsargi pilda operatora pienākumus Reglamentā noteiktajā kārtībā.

259. Operatoru grupas apsargi pastāvīgi novēro posteni. Atklājot pārkāpumu postenī vai saņemot elektronisko aizsardzības līdzekļu trauksmes signālu, noteikumos noteiktajā kārtībā nekavējoties izsauc kontroles grupas apsargus posteņu pārbaudei vai apsardzībai.

260. Kontroles grupas apsargi periodiski, bet ne retāk kā vienu reizi dienā un vienu reizi naktī pārbauda posteni.

261. Kontroles grupas apsargi pārbauda apsargājamo objektu un apsardzes tehniskās sistēmas stāvokli vai, saņemot izsaukuma (trauksmes) signālu, ierodas postenī un novērš prettiesiskus vai citādus apsargājamā objekta apdraudējumus.

262. Ja kontroles grupa netiek izveidota, tās uzdevumu veikšanai var iesaistīt rezerves grupu vai izmantot apsardzes komersantus.

5. Objektu apsardzības organizēšana, izmantojot apsardzes tehnisko sistēmu

263. Objektu apsardzes tehnisko sistēmu lieto, lai paaugstinātu objekta apsargāšanas drošību, kā arī samazinātu apsardzībā iesaistīto personu skaitu.

264. Apsardzes tehnisko sistēmu organizē trijos līmeņos:

264.1. pirmais līmenis – „brīdinājums”, kas ietver brīdinājuma zīmes, informatīvās zīmes, drošības joslas;

264.2. otrais līmenis – „kontroles”. Tie ir elektroniskie aizsardzības līdzekļi: elektroniskā signalizācija (logu, durvju un perimetra kustības detektori utt.), uzraudzības sistēma (videonovērošanas iekārta) un ugunsdrošības signalizācija. Elektroniskie aizsardzības līdzekļi ir nodrošināti ar alternatīvu un rezerves barošanu. Video novērošanas iekārtas nodrošina objekta novērošanu visos klimatiskajos un diennakts laika apstākļos;

264.3. trešais līmenis – „aizsardzības”, kas ietver mehāniskas, tehniskas un kustību ierobežojošas konstrukcijas, fortifikācijas būves, objekta norobežojumu, sargtorņus, uguns pozīcijas, aizsegus u.tml.

265. Elektronisko aizsardzības līdzekļu kontroles aparatūru (apsardzes koncentratorus un monitoringa iekārtas) uzstāda sardznē vai citā šim nolūkam paredzētā telpā (novērošanas postenī), kas aprīkota ar drošām sakaru un sardzes (apsardzes) vadības sistēmām.

266. Elektronisko aizsardzības līdzekļu darbības pārraudzībai objekta turētājs norīko atbildīgo amatpersonu.

267. Elektronisko aizsardzības līdzekļu uzturēšanu kārtībā, remontu un apkopi, var nodrošināt industriāli sertificēts uzņēmums, pamatojoties uz noslēgtu līgumu.

268. Sardzes (apsardzes) amatpersonu pienākumus un kārtību, pieņemot un nododot posteni, kurā ierīkoti elektroniskie aizsardzības līdzekļi un ugunsdrošības signalizācija, nosaka noteikumos un posteņu tabulā.

269. Elektronisko aizsardzības līdzekļu signalizāciju var izslēgt no objekta atvēršanas līdz slēgšanai. Par katru elektronisko aizsardzības līdzekļu signalizāciju izslēgšanu vai ieslēgšanu ieraksta signalizācijas funkcionēšanas kontroles žurnālā. Ugunsdrošības signalizācijas tehniskie līdzekļi ir ieslēgti visu diennakti.

270. Saņemot elektronisko aizsardzības līdzekļu trauksmes signālu, sardzes (apsardzes) priekšnieks nekavējoties izsūta sargmaini (maiņas vecāko) ar sargiem no rezerves grupas vai apsargiem no kontroles grupas un ziņo sardžu pārraugam.

271. Ja kāds no elektronisko aizsardzības līdzekļu elementiem nedarbojas, sardzes (apsardzes) priekšnieks nekavējoties ziņo sardžu pārraugam un pastiprina posteņa apsardzību noteikumos noteiktā kārtībā.

6. Militāro kravu apsardzība

272. Apsargājamo militāro kravu (turpmāk – krava) nosaka ar NBS komandiera vai spēku veida, pavēlniecības un vienību komandieru pavēli. Pavēlē nosaka kravas apsardzības apjomu, organizācijas kārtību un nodrošinājumu, kā arī par konkrētā pasākuma izpildi atbildīgās amatpersonas.

273. Kravu apsargāšanai norīko apsardzi no MP vai kravas pārvadātāja, saņēmēja vai nosūtītāja vienības.

274. Pavēli par plānoto kravu pārvadājumu apsardzi izdot ne vēlāk kā septiņas kalendārās dienas pirms kravas pārvadājuma uzsākšanas. Neparedzētos gadījumos pavēles izdevējs pavēlē nosaka citu termiņu. Ja kravas apsardzi paredzēts veikt citai vienībai, pavēli par kravas apsardzi iepriekš saskaņo ar tās vienības komandieri.

275. Apsardzes sastāvu kravas apsardzībai nosaka tās vienības komandieris no kuras tiek norīkota apsardze.

276. Pavēlē par kravas apsardzi norāda:

276.1. kravas pārvadājuma uzsākšanas dienu un laiku;

276.2. kravas nosūtītāju, saņēmēju un pārvadātāju;

276.3. atbildīgo amatpersonu par pārvadājamo kravu;

276.4. vienību (apakšvienību), kura apsargā kravas pārvadājumu;

276.5. kravas raksturu;

276.6. kravas pārvadājuma maršrutu.

277. Kravas apsardzes priekšnieks saņem:

277.1. pavēles izrakstu vai komandējuma apliecību;

277.2. ieročus un munīciju;

277.3. citus dokumentus;

277.4. brīdinājuma un signalizēšanas līdzekļus.

278. Vienības štāba priekšnieks vai dežūrvirsnieks pārbauda kravas apsardzes personālu, tā ekipējumu, instruē kravas apsardzes priekšnieku un nodrošina apsardzes ierašanos noteiktajā vietā un laikā.

279. Par pārvadājamo kravu atbildīgā amatpersona vai kravas nosūtītājs sagaida apsardzi, nodrošina tās izvietošanu, saņem dokumentus un informāciju, sniedz apsardzes priekšniekam norādījumus par kravas īpašībām, pārvadāšanas un nodošanas noteikumiem, izsniedz kravas sarakstu divos eksemplāros ar atzīmi, ka krava ir transportēšanas kārtībā, kā arī citus dokumentus.

280. Kravas apsardzes priekšnieks pakļauts savas vienības komandierim, štāba priekšniekam un dežūrvirsniekam, ja nav noteikta cita pakļautības kārtība.

281. Par kravas apsardzes uzdevuma uzsākšanu, gaitu, starpgadījumiem un apsardzes uzdevuma beigšanu apsardzes priekšnieks ziņo savas vienības dežūrvirsniekam.

282. Apsardze kravu apsargā no kravas saņemšanas brīža līdz kravas nodošanas brīdim bez apsardzes personāla maiņas, ja nav noteikta cita kārtība.

283. Ja kravas apsardzi nomaina cita apsardze, jaunās apsardzes priekšnieks uzrāda nomaināmās apsardzes priekšniekam dokumentus par pilnvarām pārņemt kravas apsardzi un pārbauda kravu pēc saraksta.

284. Ja konstatēts zīmoga vai plombas bojājums, kravu nodod un pieņem pēc attiecīgā konteinerā, kastē vai citā kravas iepakojumā esošās kravas daudzuma (skaita) un par to sastāda aktu trīs eksemplāros. Aktu paraksta kravas apsardzes priekšnieks, atbildīgā amatpersona par pārvadājamo kravu (ja tā pavada kravu) un kravas saņēmēja pārstāvis. Katrs akta parakstītājs saņem vienu akta eksemplāru.

285. Ja ir notikusi kravas piespiedu izkraušana no apzīmogota, noplombēta konteinerā, kastes vai cita kravas iepakojuma, apsardzes priekšnieks sastāda aktu trīs eksemplāros, un to paraksta kravas apsardzes priekšnieks,

klātesošais kravas pārvadātāja pārstāvis un atbildīgā amatpersona par pārvadājamo kravu (ja tā pavada kravu). Vienu akta eksemplāru apsardzes priekšnieks nodod izkrautās kravas apsargam, instruē par apsargāšanas un kravas nodošanas kārtību, kā arī par atgriešanās kārtību vienībā. Ierodoties norīkojuma vietā, kravas apsardzes priekšnieks nodod kravas saņēmējam otro akta eksemplāru, kravas sarakstu un citus dokumentus.

286. Kravas saņēmēja vienības komandieris nodrošina apsardzes personāla izvietojumu, atpūtu, ēdināšanu un medicīnisko palīdzību.

287. Kravas apsardzes priekšnieka pienākumi:

287.1. ierasties kopā ar apsardzi pavēlē noteiktajā laikā kravas iekraušanas vietā;

287.2. pārbaudīt kravas, spiedogu (zīmogu) nospiedumu un plombu atbilstību izsniegtajiem zīmogu un spiedogu parauga nospiedumiem;

287.3. pieņemt un nodot apsardzībā kravu Reglamenta 283.–285. punktā noteiktajā kārtībā;

287.4. pārbaudīt apzīmogoto vai noplombēto konteineru, kastu vai citu kravas iepakojumu stāvokli un transportēšanas drošību;

287.5. instruēt apsardzes personālu par kravas apsargāšanas kārtību un drošības pasākumu ievērošanu;

287.6. izlikt apsargus un noteikt viņu maiņas kārtību;

287.7. uzraudzīt apsargājamās kravas pārvadāšanas un ugunsdrošības noteikumus;

287.8. pārbaudīt kravas saņēmēja dokumentus par tiesībām saņemt apsargājamo kravu.

7. NBS transporta kolonnu pavadīšana

288. NBS transporta kolonnu pavadīšana ir pasākumu kopums, ko veic, lai nodrošinātu NBS transporta kolonnas netraucētu pārvietošanos pa noteiktu maršrutu saskaņā ar satiksmes noteikumiem.

289. NBS transporta kolonnu pavadīšanas pasākumu apjomu, pasākumu organizācijas kārtību un nodrošinājumu nosaka konkrētā pasākuma izpildes atbildīgā amatpersona, ievērojot normatīvajos aktos, militārajos reglamentos un komandieru pavēlēs noteikto. Pasākuma izpildes atbildīgā amatpersona saskaņo kolonas pavadīšanas pasākuma apjomu, organizācijas kārtību un nodrošinājumu ar struktūrvienību, kas veiks transporta kolonas pavadīšanu.

290. NBS transporta kolonnas pavada ar transportlīdzekļiem, kuriem normatīvajos aktos noteiktā kārtībā piešķirts operatīvā transportlīdzekļa statuss.

291. Vienību plānotu transporta kolonnu pavada pēc NBS komandiera pavēles, kas iepriekš saskaņota ar transporta kolonnas pavadītājas vienības komandieri, izņemot gadījumu, ja pavada transporta kolonnu ar bīstamu kravu, kuras pārvadāšana iepriekš nav bijusi plānota.

Ministrs

V.Veldre

1.pielikums
Aizsardzības ministrijas
2008.gada 21.jūlija
noteikumiem Nr. 63-not

APSTIPRINU

(Garnizona tiešais tuvākais priekšnieks
(vienības komandieris))

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Rīgā ____ . ____ . 200 ____ .

_____ garnizona (vienības) SARDŽU SARAKSTS

Sardzes (apsardzes) numurs	Sargājamo objektu nosaukums	Posteņu skaits					kopā	piezīmes (sardze, apsardze, patruļa)
		ar trim sargu (apsargu) maiņām	ar divām sargu (apsargu) maiņām	ar apsardzes tehnisko sistēmu	ar apsardzes komersant iem			
1	2	3	4	5	6	7	8	

Sardžu (apsardžu) sastāvs											
Sardžu (apsardžu) priekšnieks			sardzes instruktors maiņas vecākais	sargmaiņi	sargi (apsargi)	EAL operators	pavadoņi	apsardzes komersanti	citi	kopējais skaits	piezīmes
virsnieks	instruktors	kareivis									
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Garnizona priekšnieks (vienības komandieris)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Ministrs

V.Veldre

2.pielikums
Aizsardzības ministrijas
2008.gada 21.jūlija
noteikumiem Nr. 63-not

APSTIPRINU

_____ garnizona priekšnieks
(vienības komandieris)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Rīgā ____ . ____ . 200 ____ .

_____ sardzes (apsardzes) Nr. _____

POSTEŅU TABULA

Sardzes (apsardzes) sastāvs un posteņu skaits	Sargmaiņu un viņu posteņu numuri	Posteņa numurs un apsargājamais(-ie) objekts(-i)
1	2	3

Garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Piebildes.

1. Pirmajā ailē uzskaita visu sardzes (apsardzes) sastāvu, piemēram: sardzes priekšnieks (virsnieks vai augstākais instruktors, instruktors) – 1, sardzes instruktors – 1, sargmaiņi – 3 u.tml., pēc tam norāda posteņu skaitu ar trim un divām sargu maiņām, kā arī tikai ar apsardzes tehnisko sistēmu apsargājamo posteņu skaitu.

2. Otrajā aile norāda, kuros posteņos sargmainis veic sargu maiņu.

3. Trešajā ailē uzskaita apsardzības objektu nosaukumus. Norāda zīmogu

un spiedogu numurus un skaitu.

4. Sarga (apsarga) pienākumus atbilstoši apsardzības apstākļiem katrā postenī apraksta uz atsevišķas lapas un pievieno pielikumā.

Ministrs

V.Veldre

3.pielikums
 Aizsardzības ministrijas
 2008.gada 21.jūlija
 noteikumiem Nr. 63-not

APSTIPRINU

_____garnizona priekšnieks
 (vienības komandieris)

 (dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Rīgā ____ . ____ . 200 ____ .

_____garnizona (vienības) **SARDŽU (APSARDŽU)**
NORĪKOJUMA SARAKSTS

200 ____ . gada _____

Sardzes (apsardzes) numurs	Apsargājamo objektu nosaukums	No kādas vienības (apakšvienības) un kuros datumos norīko	Posteņu skaits					Sardžu (apsardžu) sastāvs					Kopējais skaits	Piezīmes
			ar trim sargu (apsargu) maiņām	ar divām sargu (apsargu) maiņām	kopā	ar patruļu	ar apsardzes tehnisko sistēmu	priekšnieks	instruktors (vecākais)	sargmaiņi	sargi (apsargi)	citi		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks)

 (dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Piebilde.

Devītajā ailē norāda, ko norīko par sardzes priekšnieku (virsnieks – 1V, augstākais instruktors – 1Ai, instruktors – 1I, dižkareivis (dižmatrozis) – 1D, kareivis (matrozis) – 1K(M)).

Ministrs

V.Veldre

4.pielikums
Aizsardzības ministrijas
2008.gada 21.jūlija

noteikumiem Nr. 63-not

(Posteņu ziņu 1. lappuse)

_____ sardzes Nr. _____
(garnizona, iekšējās)

POSTEŅU ZIŅAS

_____ (diena, mēnesis, gads)

Šai lappusē:

1. ieraksta datus par sardznes un apsardzības objektu apmeklēšanu un ielaišanu tajos. To paraksta sardzes (apsardzes) priekšnieks un amatpersona, kura ielaista sardznē vai apsardzības objektā;
2. nomaināmās un jaunās sardzes (apsardzes) priekšnieks parakstās par sardzes (apsardzes) nomaiņu un atklātajiem trūkumiem.

(Posteņu ziņu 2. un 3. lappuse)

_____	Sardzes (apsardzes) Nr.	_____	POSTEŅU SARAKSTS
(vienības, apakšvienības)		_____	

Sardzes (apsardzes)
priekšnieks:

_____ (dienesta pakāpe, vārds, uzvārds)

Sardzes (apsardzes)
instruktors:

_____ (dienesta pakāpe, vārds, uzvārds)

Posteņa Nr. un nosaukums	Sargmaiņa dienesta pakāpe, vārds un uzvārds	Sarga (apsarga) dienesta pakāpe, vārds un uzvārds		
		1. maiņa	2. maiņa	3. maiņa
1	2	3	4	5

Pavadoņi _____

Sargu (apsargu) izlikšanas laiks posteņos: ar trim maiņām _____

ar divām maiņām _____

_____ komandieris
(apakšvienības) _____
(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Sardzes (apsardzes) priekšnieks _____
(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)

Piebildes.

1. Ja sargi (apsargi) mainīti katru stundu, norāda maiņas laiku un sargmaini, kas maiņas izlicis.

2. Ja notikušas maiņu personāla izmaiņas, izdara ierakstus attiecīgajās ailēs.

3. Ja sardzes (apsardzes) sastāvā norīkots pavadonis, tad dienesta pakāpi, vārdu un uzvārdu ieraksta atbilstoši posteņiem.

4. Ja sardzes (apsardzes) sastāvā ir posteņi, ko apsargā ar elektroniskās aizsardzības līdzekļiem, otrajā ailē ieraksta apsardzes līdzekļu operatora dienesta pakāpi, vārdu un uzvārdu.

5. Ja sardzei (apsardzei) piešķirts transportlīdzeklis, tā marku, valsts numuru un vadītāja dienesta pakāpi, vārdu un uzvārdu ieraksta pēc pavadoņiem.

(Posteņu ziņu 4. lappuse)

Šai lappusē ieraksta:

1. Sardzes (apsardzes) pārbaudes rezultātus.
2. Laiku, kad izlikti vai atsaukti sargi (apsargi), noliktavas aizverot vai atverot.
3. Starpgadījumus sardzē (apsardzē).
4. Arestēto apmeklēšanas laiku, kad tā atļauta.
5. Posteņu elektroniskās apsardzes līdzekļu ieslēgšanas un izslēgšanas laiku.
6. Trūkumus apsardzes tehniskajā sistēmā un ziņas par to novēršanu.

Ministrs

V.Veldre

_____garnizona (vienības) sardzes (apsardzes) Nr. _____

MUNĪCIJAS REZERVES UZSKAITES ŽURNĀLS

1. KAUIJAS PATRONU REZERVES UZSKAITE

Datums	Patronu apgrozība	Patronu tips	Kaujas patronu skaits		Dokumenta Nr. un nosaukums par patronu izņemšanu un papildināšanu	Patronu stāvokļa pārbaude	
			trieciens-šautenēm u.tml.	pistolēm		pārbaudes datums, atzīme par patronu skaitu un stāvokli	atzīme par trūkumu novēršanu
	Uzskaitē						
	Izņemts						
	Atlikums						
Garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks)					_____		
					(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)		
	Papildināts						
	Uzskaitē						
Garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks)					_____		
					(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds, paraksts)		

Piebildes.

1. Munīcijas rezerves uzskaites žurnālu aizpilda garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks).

2. Par munīcijas izņemšanu sastāda aktu, ko paraksta garnizona komandants (vienības štāba priekšnieks), sardžu pārraug (dežūrvirsnieks) un sardzes (apsardzes) priekšnieks. Kaujas patronu rezervi papildina līdz normai, kasti no jauna apzīmogo un nodod glabāšanā sardzes (apsardzes) priekšniekam.

3. Žurnāla lappusēm jābūt sanumurētām, lapām sašūtām un apstiprinātām ar garnizona komandanta (vienības štāba priekšnieka) parakstu un zīmogu.

4. Žurnāls sastāv no divām sadaļām: **pirmā sadaļa** – Kaujas patronu rezerves uzskaitē; **otrā sadaļa** – Granātu rezerves uzskaitē.

5. Žurnāla sākumā norāda saturs rādītāju. Otrās sadaļas uzskaites veidlapa ir analogiska šajā pielikumā norādītajai pirmās sadaļas veidlapai. Obligāti otrajā sadaļā atsevišķās ailēs uzskaita granātas un granātu detonatorus.

Ministrs

V.Veldre

6.pielikums
Aizsardzības ministrijas
2008.gada 21.jūlija
noteikumiem Nr. 63-not

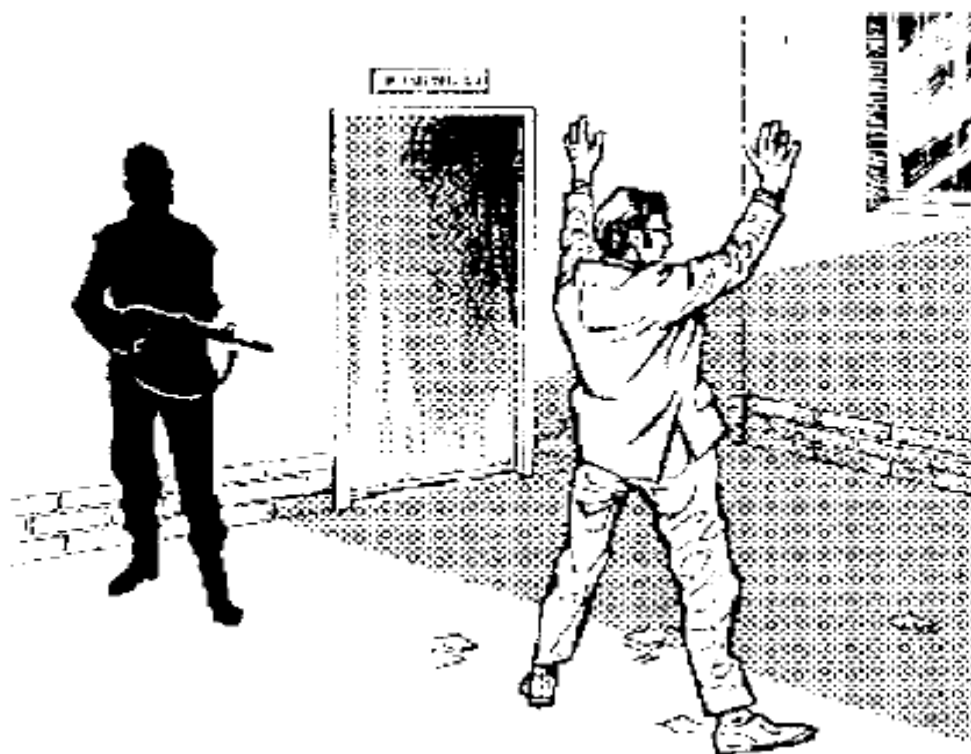
Šaujamo stāvokli, sargam (apsargam) atrodies postenī

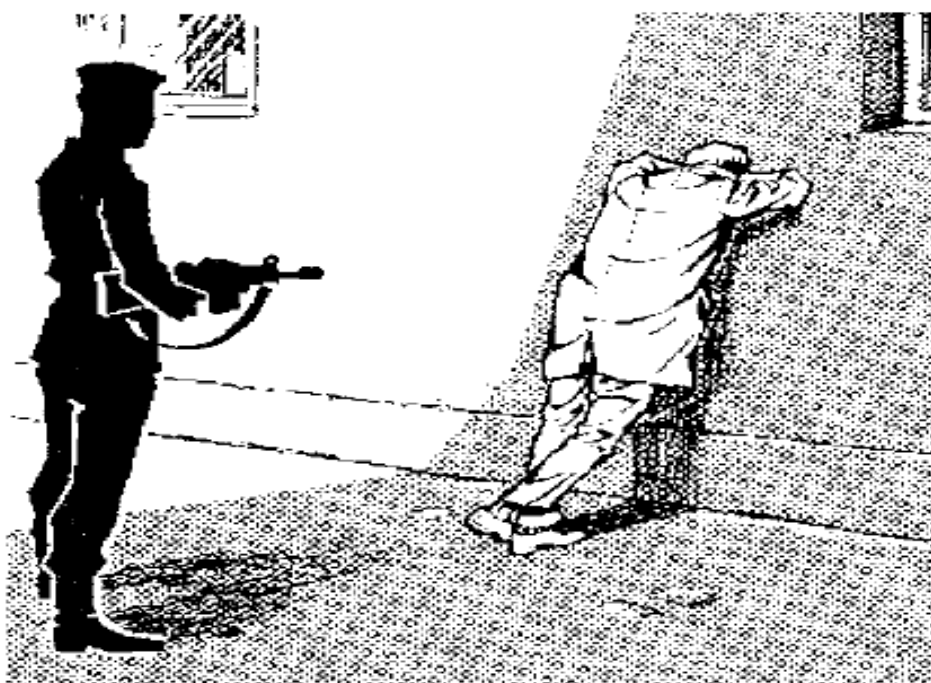
1. zīmējums. Pozīcija „Ierocis siksniņā”

2. zīmējums. Pozīcija „Patrulēšana”

3. zīmējums. Pozīcija „Pārkāpēja aizturēšana”

4. zīmējums. Pozīcija „Aizturētā kontrole”

5. zīmējums. Pozīcija „Aizturētais stāvoklī guļus”

6. zīmējums. Pozīcija „Aizturētās personas pārmeklēšana”

Piebildes.

1. Atrodoties kustībā, sargs (apsargs) šaujamieroci tur 2. zīmējumā redzamajā pozīcijā.

2. Sargam (apsargam), izmantojot ieroča siksnu, atļauts pārmaiņus nolaist labo vai kreiso roku, bet bez siksnas izmantošanas – turēt šaujamieroci labajā rokā augšpus nolaižamās skavas.

3. Pozīcijās „Ierocis siksnā”, „Ierocis uz rokām”, „Ierocis pie kājas”, „Godam sveikt” u.c. ar šaujamieroci rīkojas, kā noteikts Ierindas noteikumos.

Ministrs

V.Veldre

Vienības veidlapas noformējums

200__ . gada ____ . _____

Vienreizējs

Priekšraksts Nr. _____

Sardzes (apsardzes) Nr. _____ priekšniekam

Atļaut _____

(objekta nosaukums)

atvēršanu un slēgšanu

_____ no plkst. _____ līdz _____

(dienesta pakāpe, vārds un uzvārds)

Vienības (iestādes)
zīmogs

Garnizona komandants
(vienības štāba priekšnieks)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds,
paraksts)

Piebilde.

Ja priekšraksts ir pastāvīgs, tad vārda "vienreizējs" vietā raksta "pastāvīgs" un norāda tā darbības termiņu. Datuma vietā norāda nedēļas dienas, kurās atļauta objekta atvēršana.

Ministrs

V.Veldre

Apsargājamo objektu apsardzības sistēmas organizācija un aprīkojums

1. Aizlieguma teritorijas robežas apvidū apzīmē ar labi redzamām brīdinājuma un informatīvajām zīmēm (piem., STĀT, STOP, APSARGĀJAMS OBJEKTS, Ieeja vai iebraukšana aizliegta).

2. Ja apkārt objektam nosaka aizlieguma teritoriju, kas atrodas ārpus vienības teritorijas, un zemei ir cits īpašnieks, aizlieguma teritoriju saskaņo ar zemes īpašnieku (vietējo pašvaldību).

3. Par aizlieguma teritoriju garnizona priekšnieks (vienības komandieris) informē vietējos iedzīvotājus.

4. Ja objektu teritorija nav iežogota, tad pie pieejām un posteņu robežām tiek uzstādīti dienā un naktī labi redzami apzīmējumi ar brīdinājuma un aizlieguma uzrakstiem. Teritorijās, kurās ir vairāki posteņi, katra posteņa robežas apvidū apzīmē ar uzrakstiem. Sargam (apsargam) nodrošina iespējas bez šķēršļiem apiet posteņi vai novērot to.

5. Nakts laikā pieejas postenim un objektam apgaismo. Apgaismojumu ierīko tā, lai sargs (apsargs), stāvot postenī vai virzoties pa maršrutu, var atrasties ēnā.

6. Lai sargs (apsargs) var nekavējoties izsaukt sardzes (apsardzes) priekšnieku, sardzes instruktoru (apsardzes vecāko) vai sargmaini, postenī ierīko sakaru līdzekļus vai signalizāciju ar atgriezenisko saiti.

7. Lai samazinātu autotransporta ātrumu un novērstu nobraukšanu no brauktuves, iebraucot apsargājamā objektā un izbraucot no tā, uz ceļa liek kustības ātrumu ierobežojošas un virzienu regulējošas konstrukcijas.

Ministrs

V.Veldre

Sardznes iekārtojums

1. Sardznē ierīko:
 - 1.1. sardzes (apsardzes) personāla kopējo telpu;
 - 1.2. sardzes (apsardzes) priekšnieka telpu, kurai ir izeja uz kopējo telpu;
 - 1.3. sardzes (apsardzes) personāla atpūtas telpu;
 - 1.4. smēķēšanas, ēšanas, ieroču un apavu tīrīšanas vietas, drēbju un apavu žāvētavu, tualeti.

2. Sardzes (apsardzes) personāla kopējā telpā ir:
 - 2.1. posteņu tabula;
 - 2.2. reglamenti un noteikumi;
 - 2.3. uzskates līdzekļi par sardzes (apsardzes) dienesta izpildes noteikumiem;
 - 2.4. ne mazāk kā trīs pārnēsājami apgaismes līdzekļi;
 - 2.5. ārējais un istabas termometrs;
 - 2.6. aptieciņa pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai, skapji sardzes (apsardzes) personāla personisko mantu un sadzīves piederumu uzglabāšanai;
 - 2.7. ieroču skapis;
 - 2.8. galdi un krēsli atbilstoši nomodā esošo karavīru skaitam;
 - 2.9. drēbju pakaramie sardzes (apsardzes) personāla virsdrēbju glabāšanai;
 - 2.10. sienas pulkstenis;
 - 2.11. dzeramā ūdens iekārta ar neplīstošiem traukiem.

3. Sardzes priekšnieka telpā ir:
 - 3.1. sardzes priekšnieka dokumentācijas saraksts;
 - 3.2. sardznes iekārtas, inventāra un mantu saraksts;
 - 3.3. sardzes (apsardzes) maiņas pieņemšanas un nodošanas žurnāls;
 - 3.4. posteņu izvietojuma shēma, posteņu tabula;
 - 3.5. sardzes priekšnieka noteikumi;
 - 3.6. priekšraksta paraugs;
 - 3.7. apliecības paraugs par tiesībām pārbaudīt sardzi (apsardzi);
 - 3.8. zīmogu un spiedogu nospiedumu paraugi;
 - 3.10. sakaru līdzekļi, lai sazinātos ar sardžu pārraugu (dežūrvirsnieku) un posteņiem;
 - 3.11. aizzīmogots rezerves munīcijas seifs (kaste, skapis);
 - 3.12. galds ar aizslēdzamu atvilktni un diviem krēsliem;

- 3.13. drēbju pakaramais;
- 3.14. pusmīkstais dīvāns;
- 3.15. militārie reglamenti, noteikumi;
- 3.16. papīrgrozs;
- 3.17. alternatīvie un rezerves apgaismes līdzekļi.

4. Sardzes (apsardzes) atpūtas telpā izvieto pusmīkstās gultas, lai būtu iespēja atpūsties vienlaikus visai sardzei.

5. Katrā telpā ir mantu un inventāra saraksts.

Ministrs

V.Veldre